СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XXV СЪЕЗДИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 49 (2944) ШАНБА 28 ФЕВРАЛЬ 1976 й.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

27 февраль куни Москвада, Кремлнинг Съездлар саройида Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг навбатдаги XXV съезди ўз ишини давом эттирди.

Эрталабки мажлис бошида съездда съезд мандат комиссиясининг доклади тингланди, мандат комиссиясининг раиси ўртоқ **И. В. КАПИТОНОВ** шу ҳақда доклад қилди. Съезд мандат комиссиясининг докладини бир овоздан тасдиқлади.

Шундан кейин КПСС Марказий Комитетининг ҳисоботи ҳамда ички ва ташқи сиёсат соҳасида партиянинг навбатдаги вазифалари билан Марказий ревизия комиссиясининг ҳисоботини муҳокама қилишда Молдавия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **И. И. БОДЮЛ**, СССР Ёзувчилар Союзи правлениесининг биринчи секретари **Г. М. МАРКОВ**, Тожикистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Ж. РАСУЛОВ**, Москва шаҳридаги «Зеленоградстрой» бошқармаси 111-қурилиш бошқармаси комплекс бригадасининг бошлиғи **Н. А. ЗЛОБИН** ўртоқлар иштирок этдилар.

Делегатлар ва меҳмонлар томонидан қизғин кутиб олинган Югославия Коммунистлар Союзи Марказий Комитети президиуми ижроия комитетининг секретари ўртоқ **СТАНЕ ДОЛАНЦ** съездни табриклади.

Сўнгра КПСС Марказий Комитети билан Марказий ревизия комиссиясининг ҳисобот докладлари юзасидан Эстония Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **И. Г. КЭБИН**, ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари **Е. М. ТЯЖЕЛЬНИКОВ**, КПСС Ростов область комитетининг биринчи секретари **И. А. БОНДАРЕНКО** ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Эрталабки мажлис охирида делегатлар ва меҳмонлар томонидан қизғин кутиб олинган Корея меҳнат партияси Марказий Комитети Сиёсий комитетининг аъзоси, КХДР маъмурий кенгаши бош министрининг ўринбосари **ПАК СЕН ЧЕР**, Ангола озодлиги халқ ҳаракати (МПЛА) Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Ангола Халқ Республикаси ички маъмуриятининг министри **АЛВЕШ БАТИШТА** съездни табрикладилар.

Ҳисобот докладлари юзасидан музокараларда Туркманистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ **М. Г. ҒАПУРОВ** ҳам сўзга чиқди.

* * *

Кечқурунги мажлисда КПСС Марказий Комитетининг ҳисоботини ҳамда ички ва ташқи сиёсат соҳасида партиянинг навбатдаги вазифаларини ва Марказий ревизия комиссиясининг ҳисоботини муҳокама қилиш давом эттирилди.

Съездда Ставрополь ўлкасининг Благодарное районидаги Сотников ўрта мактабининг илмий бўлим мудири **О. К. ГУЦЕВА**, КПСС Горький область комитетининг биринчи секретари **Ю. Н. ХРИСТОРАДНОВ**, В. И. Ленин номидаги Магнитогорск металлургия комбинатининг директори **Д. П. ГАЛКИН**, КПСС Приморье ўлка комитетининг биринчи секретари **В. П. ЛОМАКИН** ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Делегатлар ва меҳмонлар томонидан қизғин кутиб олинган Италия Коммунистик партиясининг Бош секретари **ЭНРИКО БЕРЛИНГУЭР**, Чили Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий комиссияси ва секретариатининг аъзоси **АМЕРИКО СОРРИЛЬЯ**, Жанубий Вьетнам миллий озодлик фронти Марказий Комитетининг аъзоси, муваққат революцион ҳукуматининг ташқи ишлар министри **НГУЕН ТХИ БИНЬ** ўртоқлар съездни табрикладилар.

Коммунистик, миллий-демократик ва социалистик партияларнинг вакиллари: Австрия Коммунистик партиясининг раиси **ФРАНЦ МУРИ**, Бельгия Коммунистик партиясининг раиси **ЛУИ ВАН ГЕЙТ**, Греция Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **ХАРИЛАОС ФЛОРАКИС**, Жазоир миллий озодлик фронти делегациясининг бошлиғи, Жазоир Халқ Демократик республика олий таълим ва илмий тадқиқотлар министри **МУҲАММАД С. БИНЬЯХЁ**, Ғарбий Берлин Бирлашган социалистик партиясининг раиси **ГЕРХАРД ДАНЕЛИУС**, Норвегия Коммунистик партиясининг раиси **МАРТИН ГУННАР КНУТСЕН**, Панама Халқ партиясининг бош секретари **РУБЕН СОУСА**, Швеция Коммунистлари сўл партиясининг раиси **ЛАРС ВЕРНЕР**, Шри Ланка Коммунистик партияси Марказий Комитетининг бош секретари **ПИТЕР КЕЙНЕМАН**, Эквадор Коммунистик партиясининг бош секретари **ПЕДРО СААД**, Жанубий Африка Коммунистик партиясининг раиси **ЮСУФ ДАДУ**, Гвинея ва Яшил Бурун ороллари мустақиллиги африкаликлар партияси Марказий Комитети ижроия комитети доимий секретариатининг аъзоси, Гвинея-Бисау республикаси ҳукуматининг бошлиғи **ФРАНСИСКО МЕНДЕС**, Чили Социалистик партиясининг бош секретари **КАРЛОС АЛЬТАМИРАНО** ўртоқлар Москва шаҳар партия активининг 27 февралда бўлиб ўтган йиғилишида сўзга чиқиб, КПСС XXV съездини табрикладилар.

ОЛИЙ МАҚСАД — КОММУНИЗМ САРИ

Коммунистлар, барча совет кишилари, социалистик мамлакатларнинг қардош халқлари, бутун инсоният КПСС XXV съездининг ишини зўр диққат ва эътибор билан кузатиб турибдилар. Бу воқеа жаҳоншумул тарихий аҳамиятга эга эканлигини ҳамма эътироф қилмоқда. Кремлдаги Съездлар саройида қилинаётган ишларнинг ҳаммаси мамлакатимизда ва чет элларда зўр қизиқиш туғдирмоқда.

Съездда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев «КПСС Марказий Комитетининг ҳисоботи ҳамда ички ва ташқи сиёсат соҳасида партиянинг навбатдаги вазифалари» тўғрисида доклад қилди. Ижодий марксизм-ленинизмнинг мана шу улкан ҳужжатида Коммунистик партиянинг ошиб бораётган роли очиб берилди, ижтимоий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида халқимиз қилган ажойиб бунёдкорликлар якунланди, XXIV съезд белгилаб берган Тинчлик программасини амалга ошириш соҳасида КПСС ва Совет ҳукумати зўр матонат билан сарфлаётган куч ва ғайратнинг самарали натижалари яққол кўрсатилди. Тўққизинчи ва ўнинчи беш йилликларнинг давомийлиги ва узвий бирлиги Совет мамлакати коммунизм томон бораётган йўлнинг илҳомбахш истиқболлари, тинчлик ва халқаро ҳамкорлик, жаҳон революцион жараёнини ривожлантириш учун олиб бориладиган курашнинг мақсадлари ва вазифалари докладда илмий жиҳатдан атрофлича асослаб берилди.

«Жаҳон бизнинг худди кўз олдимизда ўзгариб бормоқда ва ўзгарганда ҳам яхшилик томон ўзгармоқда, — деди ўртоқ Л. И. Брежнев. — Халқимиз, партиямиз бу ўзгаришларнинг пассив шоҳидлари эмас. Йўқ, биз бу ўзгаришларнинг актив қатнашчиларимиз. Коммунизм қураётган совет халқининг меҳнати, КПСС ва Совет давлатининг халқаро майдондаги фаолияти — мана шуларнинг ҳаммаси ижтимоий тараққиёт ишига муносиб ҳисса қўшмоқда. Бу билан фахрланмай бўладими ахир. Ғояларимизнинг кучидан, сиёсатимизнинг таъсирчанлигидан, халқимизнинг бунёдкорлик ғайратидан ниҳоят даражада мамнун бўлмай бўладими ахир».

КПСС Марказий Комитети Ҳисоботида баён этилган қоидалар ва хулосаларни съезд делегатлари якдиллик билан қўллаб-қувватламоқдалар. Улар ўзларининг нутқларида партиянинг жуда катта бунёдкорлик планларини, халқ бахт-саодати тўғрисида партиянинг муайян мақсадни кўзлаб қилаётган ғамхўрлигини, тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлашга, инсониятни қирғин урушларидан халос қилишга тайёр эканлигини қизғин маъқулламоқдалар. Чет эллардан келган меҳмонлар съездда қарор топган жуда катта руҳланиш вазиятида сўзга чиқмоқдалар. Улар КПССнинг буюк роли, СССРда коммунизмни муваффақиятли қуриш ва социализмнинг халқаро позицияларини мустаҳкамлаш, тинчликни ва халқлар ҳамкорлигини таъминлаш йўлида партиямиз қилаётган ишларнинг ғоят катта аҳамияти эътироф қилинганлигини изҳор этмоқдалар.

Совет Иттифоқи Ленин партияси белгилаб берган йўлдан бориб, тўққизинчи беш йилликда коммунизмнинг моддий техника базасини вужудга келтириш, меҳнаткашларнинг турмуш даражасини ошириш, ўз хавфсизлигини таъминлаш йўлида катта қадам қўйди. Саноат маҳсулотининг, капитал маблағлар сарфлашнинг, халқ фаровонлигини яхшилаш учун давлат томонидан қилинаётган сарфларнинг мутлақ ўсиши жиҳатидан ўтган беш йилликка тўғри келадиган беш йиллик бўлмаган эди. Совет кишиларининг фидокорона меҳнати ва ижодкорлик ташаббуси, Коммунистик партиянинг раҳнамолик ва ташкилотчилик фаолияти натижасида Ватанимиз тағин ҳам бадавлат, тағин ҳам гўзал ва қудратли бўлиб қолди.

Ўнинчи беш йиллик Советлар мамлакатига янги уфқлар очиб беради. Бу янги уфқлар ўртоқ Л. И. Брежнев докладида, 1976—1980 йилларда «СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари» тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига ҳавола қилган лойиҳасида кенг миқёсда акс эттирилди. Энг муҳими шуки, партиянинг ишлаб чиқаришни муттасил тез ва профессионал ривожлантириш ҳамда унинг самарадорлигини ошириш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, меҳнат унумдорлигини ўстириш, халқ хўжалигининг ҳамма бўғинларида иш сифатини бутун чоралар билан яхшилаш асосида меҳнаткашлар турмушининг моддий ва маданий даражасини оғишмай юксалтиришга қаратилган йўлини изчиллик билан амалга ошира боришдан иборатдир.

Съезд делегатларининг нутқлари, мамлакатнинг ҳамма томонларида баён қилинаётган фикрлар Коммунистик партиянинг иқтисодий стратегиясини, ҳозирги босқичдаги хўжалик қурилишининг энг муҳим проблемаларини, экономикани ривожлантиришга ҳалақит бераётган камчиликларни қатъиян тугатиш зарурлигини ғоят равшан тушуниш руҳи билан суғорилгандир. Халқимиз коммунистик бунёдкорлик йўлида янги муҳим босқич бўлган ўнинчи беш йилликнинг ғоят катта вазифаларини партия раҳбарлигида шараф билан бажаришига ҳеч қандай шак-шубҳа йўқ.

КПССнинг халқаро фаолияти мамлакатнинг иқтисодий ва мудофаа қудратига, совет халқининг меҳнати билан яратилган нарсаларнинг ҳаммасига маҳкам пойдевор сифатида таянмоқда. Партиянинг XXIV съездидан сўнг ўтган вақт ичида бу соҳада ҳам доимий аҳамиятга эга бўлган катта муваффақиятлар қўлга киритилди. Совет Иттифоқининг ва бутун социалистик ҳамдўстликнинг халқаро аҳволи мустаҳкамланганлигини, «совуқ урушдан» турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши томон, хатарли кескинликдан кескинликни юмшатиш ва ўзаро манфаатли нормал ҳамкорлик қилиш томон бурилиш бўлганлигини шу муваффақиятлар жумласига киритиш мумкин. СССРнинг ер юзидаги барча халқларнинг туб манфаатларига ҳамда истак ва орзуларига мос бўлиб тушаётган тинчликсевар ташқи сиёсатини жаҳон халқлари тобора кўпроқ ҳурмат билан эъзозлаб қўллаб-қувватламоқдалар.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг съезддаги докладида жаҳондаги ҳозирги аҳвол, партиянинг ташқи сиёсат йўлини белгилаш вақтида таъсир этиши ҳисобга олиниши лозим бўлган омиллар батафсил, илмий далиллар билан анализ қилиб берилди. Бу докладда Совет Иттифоқининг қардош социалистик давлатлар билан ўзаро муносабатларига, улар билан дўстликни ва ҳар томонлама ҳамкорликни янада ривожлантиришга катта эътибор берилди. Мустамлака қарамлигидан озод бўлган мамлакатлар билан алоқаларни кенгайтириш ва мустаҳкамлашга КПСС катта аҳамият бераётганлиги уқтириб ўтилди. Ривожланган капиталистик давлатларга нисбатан СССРнинг тутаётган сиёсатида тинч-тотув яшаш принципларини қарор топтириш, кескинликнинг юмшатилганлигини моддийлаштириш йўли белгиловчи йўл бўлиб қолди ва шундай бўлиб қолади.

Совет Иттифоқининг бундан буён ҳам урушни ва агрессия кучларини жиловлаб қўйишга, халқларни эркинлик, мустақиллик ва социал тараққиётга бўлган ҳуқуқини таъминлашга эришиша бориб, тинчлик сиёсатини икки баравар зўр ғайрат билан ўтказишга қатъий бел боғлаганлиги партия съезди минбаридан туриб айтилди. Кенг равишда танилган ва тан олинган совет Тинчлик программасининг табиий давоми ва ривожи бўлган тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун курашнинг навбатдаги программаси баён қилиб берилди. СССРнинг олижаноб, конструктив ташқи сиёсат мақсадларини планетанинг тинчликсевар, тараққийпарвар кучлари тушуниб, умидворлик билан кутиб олдилар.

КПСС марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализмининг революцион байроғини баланд кўтариб бормоқда. У жаҳон майдонида социализм позицияларини мустаҳкамламоқ учун зарур бўлган ҳамма ишларни қилмоқда, қардош партиялар билан алоқаларни кенгайтирмоқда, халқаро коммунистик ҳаракатнинг бирлигини ва жипслигини сабот-матонат билан сақлаб келмоқда. Совет коммунистлари, мамлакатнинг барча меҳнаткашлари синфдош қардошлари билан, халқларнинг эркинлик учун, чинакам демократия ва социал тараққиёт учун олиб бораётган кураши билан ўзларининг бирдамликларини конкрет ишлар билан исботламоқдалар.

Коммунизм қуришдаги, тинчликни мустаҳкамлашдаги ютуқларимизнинг ҳаммаси ишчилар синфининг, бутун совет халқининг эътироф қилинган сиёсий йўлбошчиси — КПССнинг жанговарлик қобилиятининг кучайганлиги билан, партиянинг обрўйи, унинг ривожланган социалистик жамиятдаги етакчилик ва раҳбарлик роли ўсиб бораётганлиги билан чамбарчас боғланган. Партия ўзи ўрнак кўрсатиб, ҳормай-толмай ва ҳар томонлама иш олиб бориб омманинг активлигини оширишга эришмоқда, омманинг ғайрати, ижодий кучларини тўлиқроқ ишга солишга ёрдам бермоқда. КПСС ва унинг ташкилотлари ҳормай-толмай куч ва ғайрат сарфлаётганликлари туфайли совет кишиларининг маънавий сиёсий бирлиги, Совет Иттифоқи халқларининг қардошларча дўстлиги тағин ҳам мустаҳкамроқ бўлиб қолди, социалистик демократия янада ривож топди, бутун ижтимоий ҳаёт тағин ҳам тўлақонлироқ бўлиб қолди.

Экономика ва маданиятни ривожлантиришга, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашга, бутун ташкилотчилик ва сиёсий ишларни яхшилашга, партия раҳбарлик даражасини янада оширишнинг катта аҳамияти съездда уқтириб ўтилди. Партиявий фаолиятнинг формаларини ва методларини илмий асосда бундан буён ҳам такомиллаштираверишга, одамларга меҳрибон ва уларнинг эҳтиёжлари ва талабларига нисбатан эътиборли ва сезгир бўлиш, кадрларга нисбатан топширилган иш учун талабчанликни ошириш зарур.

КПСС XXV съездининг бутун иши партия билан совет халқининг монолит бирлигини яққол намойиш қилмоқда. Коммунистик партия ишчилар синфига, колхозчи-деҳқонларга ва зиёлиларга чексиз ишонч билан қараётганлиги, КПСС Марказий Комитетининг ва Марказий Комитет Сиёсий бюросининг узоқни кўриб донишмандлик билан қилаётган фаолиятини бутун халқ маъқуллаётганлиги, одамларнинг бахт-саодатини, коммунизм идеалларининг тантанасини кўзлаб қилаётган буюк меҳнати учун КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневга бўлган самимий миннатдорчилик шу кунларда алоҳида куч билан намоён бўлмоқда.

Ленин партияси совет халқини олий мақсад — коммунистик жамият қуриш сари ишонч билан олиб бормоқда.

(«ПРАВДА»НИНГ 27 ФЕВРАЛДАГИ БОШ МАҚОЛАСИ).

КРЕМЛДАГИ СЪЕЗДЛАР САРОЙИДА

Кремлдаги Съездлар саройида КПСС XXV съезди ўз ишини давом эттирмоқда. Делегатлар КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети номидан қилган ҳисобот докладини ва КПСС Марказий Ревизия комиссиясининг ҳисоботини зўр қизиқиш билан муҳокама қилмоқдалар. Съезд ленинча юксак принципиаллик, ишчанлик, Ватанимизнинг келажаги учун катта масъулиятни сезиш вазиятида ўтмоқда.

Съездда сўзга чиқаётган делегатлар КПСС Марказий Комитетининг сиёсий йўлини ва амалий фаолиятини тўла-тўкис қувватламоқдалар ва маъқулламоқдалар. Нотиқлар таъкидлаб ўтганидек, бутун халқимиз партиянинг сиёсатини қўллаб-қувватламоқда. КПСС Марказий Комитетининг съездга қилган ҳисобот доклади партияни коммунистик қурилишнинг ҳозирги босқичида кенг ҳаракат программаси билан қуроллантиради.

Ленин партиясининг съезди бутун совет халқининг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлигини ғоят ошириб юборди. Жуда кўп митингларда, съезд номига йўлланган мактуб ва телеграммаларда Совет Иттифоқи меҳнаткашлари эришган муваффақиятлари ҳақида, бутун куч ва ғайратларини ўнинчи беш йиллик вазифаларини амалга ошириш учун сарф қилишга шай бўлиб турганликлари тўғрисида партияга, унинг Марказий Комитетига рапорт бермоқдалар.

26 февраль кечки мажлисда раислик қилувчи ўртоқ **Н. В. Подгорний** Қирғизистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ **Т. У. Усубалиевга** сўз беради. У бундай деди:

— Қирғизистон халқи совет халқларининг қардошларча дўстлиги каби ижодий бунёдкорликнинг битмас-туганмас манбаидан куч ва ғайрат олмоқда. Қирғиз халқи ўзини улуғ ва бузилмас совет оиласидан ташқарида ҳис этмайди. У рус халқи билан, барча совет халқлари билан қардошларча дўстлик воситаларини бундан буён ҳам мустаҳкамлайверади, бу халқлар билан биргаликда ленинчи партиянинг доно раҳбарлигида коммунизмни тўла равишда қуришдан иборат асл мақсадларига эришади.

Ўртоқ Т. У. Усубалиев сўзини давом эттириб, қуйидагиларни айтди: буржуа пропагандаси муваффақиятларимизнинг аҳамиятини камайтиришга, Совет Иттифоқи тўғрисидаги ҳақиқатни бузиб талқин қилишга, ленинча миллий сиёсатнинг моҳиятини бузиб кўрсатишга уринмоқда. Маочилар бу соҳада жон жаҳди билан уриниб кўрмоқдалар. Улар антисоветизм заминида энг реакцион империалистик кучлар билан кўпданоқ апоқ-чапоқ бўлиб кетишди.

Соф виждонли кишиларнинг ҳаммаси шу нарсага астойдил аминдирки, тинч-

(Давоми 2-бетда).

Кремлдаги Съездлар саройида Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXV съезди ўз ишини давом эттирмоқда. Суратда: ўзбекистонлик съезд делегатларидан бир группаси.

ТАСС—ЎзТАГ телефотоси.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПАРТИЯ XXV СЪЕЗДИГА ҲИСОБОТ ДОКЛАДИ НАШР ҚИЛИНДИ

Сиёсий адабиёт нашриёти КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг 1976 йил 24 февралида Кремлдаги Съездлар саройида «КПСС Марказий Комитетининг ҳисоботи ҳамда ички ва ташқи сиёсат соҳасида партиянинг навбатдаги вазифалари» тўғрисида қилган докладини алоҳида китобча қилиб чиқарди.

Китобча оммавий тираж билан босилди.

Муносиб совға

Шу кунларда шаҳримиздаги барча саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотларининг коллективлари КПСС XXV съездини янги меҳнат зафарлари билан нишонламоқдалар. Улар ўзларининг муносиб меҳнат совғаларини партия анжуманига армуғон этмоқдалар.

3-ғишт заводлари бошқармаси съезд шарафига икки ойлик маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш планини бажарди. Коллектив ой охирига қадар яна 25 минг сўмлик маҳсулот тайёрлашга бел боғлаган.

4-ихтисослаштирилган қурилиш-монтаж трестининг бунёдкорлари КПСС съездини муносиб нишонламоқдалар. Улар 1740 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариб, икки ойлик топшириқни адо этишди. Бунёдкорлар ой охирига қадар яна 130 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаришга енг шимаришган.

Қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводининг ишчи ва хизматчилари икки ойлик топшириқ планини муддатидан илгари бажарилганлиги тўғрисида рапорт бердилар.

5-ғишт заводлари бошқармаси коллективи ҳам партия съездини ёруғ юз билан кутиб олди. Улар икки ойлик топшириқни барвақт шараф билан адо этдилар. Планга қўшимча 1 миллион 200 минг дона ғишт ишлаб чиқарилди, 50 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

ПАРТИЯ РЕЖАЛАРИ — ХАЛҚ РЕЖАЛАРИ

ИСТИҚБОЛИМИЗ КЎЗГУСИ

Шу кунларда барча совет кишилари мамлакатимиз коммунистларининг XXV съезди ишини катта қизиқиш билан кузатмоқдалар. Бу съезд Советлар мамлакатининг ўнинчи беш йилликдаги истиқболларининг аниқ режаларини тузиб беради. КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг партия XXV съездига ҳисобот докладини ўқиб чиқар эканман, бунда Коммунистик партиямиз Марказий Комитетининг мамлакатимиз ички ва ташқи сиёсатини юргизишда олиб борган фаолияти, тўққизинчи беш йиллик якунлари ва ўнинчи беш йилликнинг барча соҳадаги уфқлари аниқ белгиланганлигининг гувоҳи бўлдим.

...Совет кишиларининг фаровонлигини янада оширишга, уларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилашга, соғлиқни сақлаш, маориф, маданиятни анча тараққий эттиришга — хуллас янги инсонни камол топдиришга, шахсни ҳар тарафлама вояга етказишга, социалистик турмуш тарзини такомиллаштиришга кўмаклашадиган ҳамма соҳаларга тааллуқли янги имкониятлар вужудга келганлиги тўғрисида ўртоқ Л. И. Брежнев докладида таъкидлаб ўтилган сўзлар биз, педагогларни айниқса қувонтирди.

Ойбек номли 115-ихтисослашган ўрта мактаб педагоглар коллективининг меҳнат фаолияти ёш бўғинга билим бериш, уларни коммунистик руҳда тарбиялаш, янги инсонни камол топтиришга, шахсни ҳар тарафлама вояга етказишга қаратилгандир.

Мавжуда САМАТОВА,
115-мактаб ўқитувчиси, СССР Олий Советининг депутати.

ЗАРБДОР МЕҲНАТ БИЛАН

Барча совет халқи қатори биз қурувчилар ҳам партиямиз XXV съездини қизғин кутиб олдик. Бригадамиз коллективи пландаги 1,7 минг куб метр ўрнига 2,1 минг куб метр темир-бетон маҳсулотлари тайёрлаб, коммунистлар анжуманига муносиб совға ҳозирладилар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг XXV съездда сўзлаган ёрқин нутқи биз қурувчиларни янги меҳнат зафарларига илҳомлантирмоқда. Коллективимиз шу йилнинг бошида «Беш кунлик план — тўрт кунда» шиори остида ватанпарварлик ташаббуси билан чиққан эди. Ҳозир бригадамиз ана шу ташаббусга қатъий амал қилиб ишламоқда. Бригадамизнинг аҳил коллективи коммунистлар анжумани белгилаб берадиган янги юксак вазифаларни қатъий амалга ошириш учун ўз қурилиш постларида зарбдор меҳнат қиладилар.

И. ОРИПОВ,
Тошкент 1-уйсозлик комбинати бетончилар бригадаси бошлиғи, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати.

КРЕМЛДАГИ СЪЕЗДЛАР САРОЙИДА

(Боши 1-бетда).

лик ва социализм ишига. Хитой халқининг манфаатларига душман бўлган Пекиннинг буюк ханчилик миллатчилик сиёсати, шубҳасиз, тамомила барбод этилади. Биз Хитойда марксизм-ленинизмга асосланган сиёсат тантана қиладиган пайт келишига ишонамиз.

Ўрток Т. У. Усубалиев нутқининг талайгина қисмини хўжалик ва маданий қурилиш масалаларига бағишлади. У жумладан, айтдики, ўтган беш йилликда республиканинг халқ хўжалигига саккизинчи беш йилликдагига нисбатан 1.4 баравар кўпроқ маблағ сарфланди. 70 та янги саноат корхонаси ва йирик цехлар ишга туширилди.

Ленинграддаги Балтика заводининг токари ўрток **А. В. Чуев** қуйидагиларни айтди: тинч-тотув яшаш синфий кураш қонунларини бекор қилолмайди, меҳнаткашларнинг капиталистик эксплуатацияга, монополиялар ҳукмронлигига чек қўйиш йўлидаги интилишларини сусайтира ёки заифлаштира олмайди. У съезд минбарида туриб, капитал мамлакатларидаги синфдош қардошлар билан, уларнинг ўз ҳуқуқлари йўлида олиб бораётган мардона ва ҳаққоний кураши билан бузилмас бирдамлик тўғрисида гапирди.

Делегат сўзини давом эттириб, бундай деди: барча совет кишилари каби ленинградликларнинг ҳам кайфияти яхши, руҳи баланд. Ватанимизнинг улуғ зафарлари, партиямизнинг доно раҳбарлиги туфайли, илҳомбахш, истиқболлар туфайли фахрланиш туйғулари ана шундай завқ-шавқни вужудга келтирди. Ўрток Л. И. Брежнев Марказий Комитет номидан қилган ҳисобот докладида ана шу истиқболлар тўғрисида аниқ ва равшан гапирди.

Ўрток А. В. Чуев меҳнаткашларни маънавий рағбатлантиришнинг янги таъсирчан формалари ҳақида гапириб, қуйидагиларни айтди:

— Азиз ўртоқлар, Ленин ордени ҳамда иккинчи «Ўроқ ва Болға» олтин медали билан мукофотланишим муносабати билан Леонид Ильич Брежневдан табрикнома олганимда кўнглим қандай завқ-шавқларга тўлиб-тошганлигини айтиб беришим қийин. Бу воқеа ўзим билан бирга ишлаётган барча ўртоқларим учун ҳам катта байрам бўлди.

Сўнгра нотиқ новаторларнинг фаолияти ҳақида батафсил гапирди. Ленинград область партия ташкилотининг вакили новаторларнинг таклифларини жорий қилиш учун министрликлар ва идораларнинг масъулиятини ошириш керак, деб ҳисоблайди. Бу ишни, деди у, план асосида олиб бориш пайти келди.

СССР химия саноати министри ўрток **Л. А. Костандов** ўз нутқининг катта бир қисмини мамлакатимизнинг халқаро ҳамкорлигини ривожлантириш кенг ишлаб чиқариш, илмий ишларни кооперативлаштириш ва ихтисослаштириш, социалистик иқтисодий интеграция масалаларига бағишлади.

Министрликка қарашли неча ўнлаб институтлар Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлардаги илмий ташкилотлар билан биргаликда янги замонавий жараёнларни, машина-ускуналарнинг турларини тайёрламоқдалар. Нотиқ полиэтилен, полиэфиртола, полиамид шойи ҳосил қилиш жараёнларини ишлаб чиқишда мамлакатимиздаги мутахассисларнинг Германия Демократик Республикаси мутахассислари билан ҳамкорлигини мисол қилиб келтирди. Совет химиклари Венгрия Халқ Республикаси, Польша Халқ Республикаси, Болгария Халқ Республикаси, Чехословакия Социалистик Республикаси ва Румыния Социалистик Республикасидаги ўз ҳамкасблари билан ана шундай самарали ҳамкорлик қилмоқдалар.

Капиталистик мамлакатлар билан ўзаро манфаатли ҳамкорликнинг янги формалари вужудга келди. Ғарбдаги савдо-саноат аҳли совет экономикасининг барқарорлиги ҳеч хавотирланмай биз билан ҳамкорлик қилиш имконини бераётганлигини тушуниб турибди.

Мамлакатнинг химия саноати ўтган беш йилликда ишлаб чиқариш ҳажмини 70 процент кўпайтирди. Бу ўсишнинг бешдан тўрт қисмидан кўпроғига меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан эришилди. Беш йиллик даврида ишлаб чиқариш структурасида прогрессив ўзгаришлар амалга оширилди. Концентрациялаштирилган ва мураккаб ўғитларнинг ҳиссаси 75 процент кўпайди, синтетик, тола ва пластмассалар прогрессив турларининг салмоғи ошди.

Нотиқ тармоқдаги янги қувватларни тезроқ ишга тушириш, капитал қурилишни яхшилаш проблемаларига батафсил тўхталиб ўтди. У замонавий химиянинг халқ хўжалигига хизмат қилиши мумкин ва лозим бўлган катта резервлари ҳақида, химия машинасозлигини жадал ривожлантириш тўғрисида гапирди.

Кечки мажлисда раислик қилувчи ўрток Н. В. Подгорний съездни табриклаш учун ёш пионерлар келганлигини билдиради.

Пионер галстукларини тақиб олган ёш ленинчиларнинг отрядлари қизил байроқлар кўтариб, «Коммунистлардан ибрат оламиз» деган қўшиқ садолари остида залга кириб келадилар. Съезд делегатлари ва меҳмонлари уларни гулдурос қарсаклар билан кутиб оладилар.

Пионерларнинг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXV съездига табрик сўзлари партия ишига, севикли Ватанга, совет халқига садоқат қасами бўлиб жаранглади.

Съезд қатнашчилари самимий кутиб олган Румыния Коммунистик партиясининг бош секретари, Румыния Социалистик Республикасининг президенти ўрток **Н. Чаушеску,** Лаос халқ революцион партияси Марказий Комитетининг бош секретари, Лаос Халқ Демократик Республикасининг бош министри ўрток **К. Фомфихан,** Монголия халқ революцион партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, МХР Буюк халқ хурали Президиумининг раиси ўрток **Ю. Цеденбал** съезд делегатларини ва меҳмонларини табриклаб нутқ сўзлайди.

* * *

Съезд 27 февралда ўз ишини давом эттирди. Эрталабки мажлисда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги партия контроли комитетининг раиси ўрток **А. Я. Пельше** раислик қилди.

КПСС XXV съезди мандат комиссиясининг ҳисоботи тингланди. Комиссия раиси ўрток **И. В. Капитонов** доклад қилди.

Съезд мандат комиссиясининг докладини бир овоздан тасдиқлади.

Шундан кейин КПСС Марказий Комитетининг ҳисоботи ҳамда ички ва ташқи сиёсат соҳасида партиянинг навбатдаги вазифаларини ва КПСС Марказий ревизия комиссиясининг ҳисоботини муҳокама қилиш давом этди.

Молдавия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўрток **И. И. Бодюл** ўз нутқининг кўп қисмини қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини концентрациялаш проблемаларига бағишлади. Ҳозирги вақтда Молдавиянинг колхоз — кооператив секторида 466 та колхоз билан бирга 256 та хўжаликлараро корхона, аграр ва аграр-саноат характеридаги комплекслар ва бирлашмалар муваффақиятли ишлаб келмоқда. Янги хўжалик-иқтисодий муносабатлари ривожланиб бораётган кейинги ўн йил мобайнида колхозлардаги меҳнат унумдорлиги 52 процент кўтарилди.

Янги ишлаб чиқариш — иқтисодий муносабатларнинг жуда катта имконияти яна шундан ҳам иборатки, колхозларнинг ўзлари ўз куч ва воситалари билан, давлат ёрдамида интеграцияни индустриал технология базасида амалга оширмоқдалар ва шу тариқа колхоз тузумининг янги, катта потенциал имкониятларини объектив равишда рўёбга чиқармоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси шу чуқур ўзгаришларни бошқаришни такомиллаштириш мақсадида, деб давом этди нотиқ тажриба ҳосил қилишни назарда тутиб, Молдавия колхозлар кенгашларига колхозларнинг ва хўжаликлараро бирлашмаларнинг хўжалик-иқтисодий ва социал фаолиятига раҳбарликни ўз зиммасига олишни топширди. Орадан уч йил ўтди, мана бугун биз шу муҳим социал-сиёсий эксперимент ўзини тўла-тўкис оқлаганлигини съездга, азиз Леонид Ильич, сизга маълум қилаётирмиз. Молдавиянинг меҳнаткаш деҳқонлари қишлоқ хўжалигининг юксалган моддий техникавий базасига ва хўжалик юритишнинг янги ташкилий формалари имкониятларига таяниб, ўнинчи беш йилликда ялпи ишлаб чиқаришни 35—38 процент кўпайтириш учун курашадилар.

СССР Ёзувчилар Союзи правлениесининг биринчи секретари ўрток **Г. М. Марков** минбарга чиқади. Ўрток Леонид Ильич Брежневнинг ленинча анализ руҳи билан суғорилган теран, доно докладида улуғвор, битмас-туганмас илҳом кучи мужассамлашган, деди у.

КПСС XXIV съездидан кейин, деб таъкидлади нотиқ, совет жамиятининг маънавий турмушида, маданият қурилишида катта-катта силжишлар содир бўлди. Кўп миллатли совет адабиёти халқнинг маънавий турмушига ўз улушини қўшди. Партия ва унинг XXIV съезди халқнинг муваффақиятга эришиш йўлини кўрсатиб берди. Шу йилларда ёзувчиларнинг воқелик билан бўлган алоқалари янги формалари вужудга келиб, қарор топди. Кўпгина республикалар, ўлкалар ва областларда ўтказилган совет адабиёти кунлари меҳнаткашлар қалбида самимий, ғоят маънодор акс садо берди.

Ўтган йиллар давомида, деди ўрток Г. М. Марков, адабиётнинг ҳамма жанрлари ривожланди, бунда ёзувчиларнинг салмоқдор аҳамиятга эга бўлган материал ва мавзуларни идрок қилишга бўлган интилиши ўз ифодасини топди.

Афсуски, ҳозирча адабиётдаги ҳамма ишларни ҳам кўнгилдагидек деб бўлмайди, деди нотиқ. Аммо биз адабиёт ва санъат усталари, маданият арбоблари ўз вазифаларини уддалашларига қаттиқ ишонамиз.

Тожикистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўрток **Ж. Расулов** бундай деди: КПСС XXV съездининг иши Ватанимиз учун, халқимиз учун, партиямиз ва унинг жанговар штаби—атоқли сиёсий ва давлат арбоби ўрток Л. И. Брежнев бошчилигидаги ленинчи Марказий Комитет учун тўлқинлантирувчи, унутилмас ифтиҳор туйғусини юзага келтирмоқда. Муваффақиятларимиз нақадар улуғвор бўлса, келажак марраларимиз бундан ҳам улуғвордир.

Ўрток Ж. Расулов республикадаги хўжалик ва маданий қурилиш масалаларига катта эътибор берди. Тожикистон саноат ишлаб чиқаришини ривожлантириш топшириқларини муддатидан илгари бажарди, деди у. Шу йиллар мобайнида қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлиги ва чорвачилик маҳсулдорлиги анча ошди.

Тўққизинчи беш йиллик республика иқтисодий потенциалини янада кўпайтиришни таъминлади. Бизнинг экономикамиз ичзиллик билан индустриал характер касб этмоқда.

Социал ва маданий ривожланиш соҳасида муҳим тадбирлар амалга оширилди. Бу тадбирларнинг самарасини ҳар бир оила сезиб турибди.

Ўнинчи беш йиллик республика олдида янада кенгроқ уфқларни очиб бермоқда. Саноат маҳсулоти ҳажми 40 процентдан зиёд кўпаяди, электр энергетика, рангли металлургия ва химия саноати илдам ривожланади.

Узоқни кўзловчи аграр сиёсат қишлоқ хўжалигини ривожлантириш учун янги имкониятлар очмоқда.

«Зеленоградстрой» бошқармаси 111-қурилиш бошқармаси комплекс бригадасининг бошлиғи ўрток **Н. А. Злобин** айтдики, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўрток Л. И. Брежнев доклади партиянинг халқ манфаатларидан бошқа манфаатлари йўқлигини, меҳнаткашлар фаровонлиги тўғрисида қайғуришдан ўзга муҳимроқ ғамхўрлик йўқлигини, меҳнат аҳлининг бахт-саодати, Ватан равнақидан юқорироқ мақсади йўқлигини ғоят яққол кўрсатади.

Ўнинчи беш йилликка белгиланган ажойиб истиқболлар ҳаммамизни фахрлантиради, деб давом қилди донгдор бинокор. СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси сифатида СССР Олий Совети сессиясининг муҳокамасига қўйилган СССРнинг 1976 йилги давлат плани ва давлат бюджети лойиҳаларини депутатлар нақадар якдиллик билан маъқуллаганликларини зўр мамнуният билан эслайман. КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига лойиҳаси муҳокама қилинаётган пайтда ҳам партия режаларини бутун халқ қизғин қўллаб-қувватлаётганлиги ёрқин ифодаланди.

Бригадамиз беш йилликда 14 та ўн олти қаватли уй, минг ўқувчига мўлжалланган мактаб, 250 ўринли боғлар боғчаси қуриб берди. Ҳамма объектлар «аъло баҳо»да топширилди ва пландан ташқари 76 минг квадрат метр уй-жой саҳни қурилди. Бу—тўртта 200 квартирали уй саҳнига баравар келади. Ишлайдиган бир кишининг иш унуми саккизинчи беш йилликка нисбатан икки баравар кўпайди.

КПСС XXV съезди ўз ишини давом эттирмоқда.

МАНДАТ КОМИССИЯСИНИНГ КПСС XXV СЪЕЗДИГА ДОКЛАДИ

Комиссия раиси ўртоқ И. В. КАПИТОНОВ доклади

Ўртоқлар!

XXV съезд ленинчи партиямиз тарихига ғоят катта воқеа бўлиб киради. Бу съезд совет халқининг коммунизм қуриш учун олиб бораётган курашида янги босқични бошлаб беради.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев КПСС Марказий Комитети номидан қилган ҳисобот докладида ички ва халқаро проблемаларни илмий анализ қилиб берди, ривожланган социализм шароитида партиянинг фаолияти ҳар томонлама чуқур очиб берилди, жамиятимизнинг олға бориш истиқболлари белгиланди. КПСС Марказий Комитетининг ҳисоботи ўз моҳияти эътибори билан программ аҳамиятга эга ҳужжатдир У марксизм-ленинизмни ижодий ривожлантиришга қўшилган улкан ҳиссадир.

Бутун бизнинг воқелигимиз, эришилган ютуқлар, партия билан халқнинг доимо мустаҳкамланиб бораётган бирлиги — мана шуларнинг ҳаммаси Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Ленин йўлидан қатъият билан бораётганлигини, ўз зиммасидаги тарихий вазифани муносиб бажараётганлигини яққол кўрсатиб турибди.

Маълумки, XXV съезддан олдин партиянинг барча бўғинларида ҳисобот-сайлов кампаниялари бўлиб ўтди. Ҳисоботлар ва сайловлар партия сафларининг бузилмас бирлигини ва тош-метиндек жипслашганлигини, КПССнинг ички ва ташқи сиёсати, Марказий Комитетнинг, унинг содиқ ленинчи ўртоқ Леонид Ильич Брежнев бошчилигидаги Сиёсий бюросининг амалий фаолиятини бутун халқ қўллаб-қувватлаб, маъқуллаётганлигини намойиш қилди.

Бошланғич ташкилотлардаги ҳисобот-сайлов йиғилишларида, партия конференцияларида, иттифоқдош республикалар Компартияларининг съездларида ҳар бир ташкилотнинг XXIV съезд қарорларини бажариш борасида қилган ишлари якунланди, тўпланган тажрибалар анализ қилиниб, умумлаштирилди, келажакда бажариладиган вазифалар белгилаб берилди. Ҳисоботлар ва сайловлар бизнинг партиямизда партия турмушининг ленинча нормалари ва партиявий раҳбарлик принциплари мустаҳкам қарор топганлигини яна бир марта очиқ кўрсатди.

КПСС Марказий Комитетининг «1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари» лойиҳаси умумхалқ муҳокамаси чоғида маъқулланди. Коммунистлар, барча меҳнаткашлар партия планларини амалга оширишга, ўнинчи беш йилликда янги муваффақиятларга эришиш учун бел боғлаганликларини билдирмоқдалар.

Ўртоқлар! Мандат комиссияси мамнуният билан шуни маълум қиладики, барча партия ташкилотларида съезд делегатларини сайлаш тўла якдиллик вазиятида ўтди. Коммунистлар съездга ўз меҳнати билан, ўзининг бутун ҳаёти билан партиядош ўртоқлар орасида, меҳнаткашлар кенг оммаси орасида юксак обрў қозонган кишиларни вакил қилиб юбордилар.

Партиямиз Марказий Комитетининг Бош секретари ўрток Леонид Ильич Брежнев XXV съездга ғоят баланд руҳ ва хурсандлик билан биринчи делегат қилиб сайланди.

Партия йиғилишлари, конференциялари ва съездларининг ҳаммасида коммунистлар совет кишиларининг фикр ва ҳис-туйғуларини ифодалаб, коммунизм қуриш, тинчликни ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш, улуғ Ленин васиятларини амалга ошириш ишига Леонид Ильич Брежнев ғоят катта ҳисса қўшганлигини айтдилар У ўзининг бутун кучи ва талантини меҳнаткаш халқнинг бахти ва саодати учун сарфлаётганлигини уқтириб ўтдилар. Бу билан у коммунистларнинг, мамлакатимиз меҳнаткашларининг, бутун тараққийпарвар инсониятнинг чуқур ҳурматига ва самимий миннатдорчилигига сазовор бўлди.

Ўзларининг самарали фаолиятлари билан партиямизнинг, совет халқининг юксак ишончини қозонган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари ва Сиёсий бюро аъзолигига кандидатлар зўр якдиллик билан съездга делегат қилиб сайландилар.

Ўртоқлар, КПСС XXV съездига ҳаммаси бўлиб, 4.998 делегат сайланди. Делегатлардан 3.672 киши ёки 73,5 проценти съездга биринчи марта сайланган делегатлардир. Ҳамма жойда делегатлар сайлаш КПСС уставига, Марказий Комитет белгилаб қўйган тартибга ва вакиллар нормаларига қатъий мувофиқ равишда ўтказилди: партиянинг ҳар уч минг аъзосидан бир делегат сайланди.

Мандат комиссияси барча делегатларнинг ваколатларини текшириб чиқди ва уларни ҳақиқий, деб топди.

Съездга Россия Федерацияси ўлкалари ва областларининг партия ташкилотларидан 3.035 делегат сайланди. Республикалар партия ташкилотлари делегацияларининг составида: Украинадан 894 киши, Қозоғистондан 218 киши, Белоруссиядан 172 киши, Ўзбекистондан 159 киши, Грузиядан 107 киши, Озарбайжондан 96 киши, Латвиядан 51 киши, Литвадан 49 киши, Арманистондан 47 киши, Молдавиядан 44 киши, Қирғизистондан 37 киши, Тожикистондан 32 киши, Эстониядан 30 киши ва Туркманистондан 27 киши бор.

Съездга делегатларнинг энг катта отрядларини юборган партия ташкилотлари қуйидагилар: Ватанимиз пойтахти Москва — 328 киши, Ленинград области — 179 киши, Москва области — 162 киши, Донецк области — 96 киши, Ростов области — 93 киши, Краснодар ўлкаси — 91 киши, Горький области — 78 киши, Свердловск области—75 киши, Днепропетровск области —73 киши.

Съезд ишида янги ташкил этилган областлар Қозоғистондаги Жезқазғон ва Манғишлоқ, Ўзбекистондаги Жиззах, Тожикистондаги Кўлоб, Туркманистондаги Ашхобод ва Красноводск областлари партия ташкилотларининг делегатлари қатнашмоқда.

Ўртоқлар! Бизнинг партиямиз — ишчилар синфининг, бутун совет халқининг партиясидир, унинг синалган жанговар авангардидир. Бу ҳол съезд делегатлари составида ҳам ўз ифодасини топди. Съезд делегатлари орасида ишчилар синфининг, колхозчи деҳқонларнинг, халқ зиёлиларининг, мамлакат аҳолиси орасидаги барча социал группаларнинг вакиллари бор. Делегатларнинг кўпчилиги жисмоний ва ақлий меҳнат ходимлари бўлиб, улар бевосита моддий ишлаб чиқариш соҳасида ишлаётган кишилардир.

Съездимиз делегатларининг катта қисми — 34,1 проценти ёки 1703 киши социалистик индустриянинг турли тармоқларида ишлаб турган ходимлардан иборат. Шуларнинг қарийб 77 проценти қаҳрамон ишчилар синфининг, жамиятимиз етакчи синфининг вакилларидир. Делегатлардан 1310 киши кўпгина меҳнат коллективларидан, йирик индустриал марказлардан, бевосита станоклар ва домна печлари олдида ишлаб турган кишилардан, кўмир шахталаридан ва қурилиш майдонларидан съездга делегат бўлиб келган кишилардир.

Делегатлар орасида ўз қўли билан Байкал-Амур магистралини қураётган, Кама автомобиль заводини ва Саян-Шушенск ГЭСини бунёд қилаётган, Ғарбий Сибирнинг нефть-газ қазиб чиқарадиган комплексини ҳамда мамлакат халқ хўжалигининг бошқа кўпгина жуда катта объектларини қураётган кишилар бор.

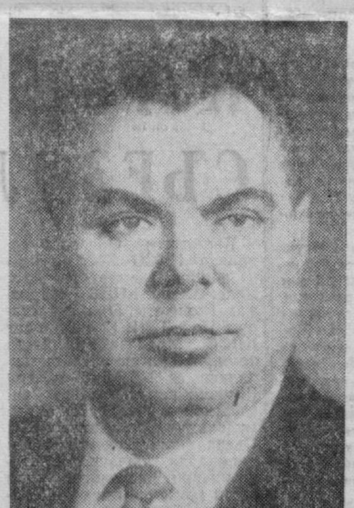

Маълумотлар ишчи делегатларнинг тўққизинчи беш йилликда фидокорона меҳнат қилганликларини, тўққизинчи беш йиллик курашчиларининг биринчи сафларида борганликларини ва ҳаммаси беш йиллик топшириқларини муддатидан олдин бажарганликларини кўрсатиб турибди. 650 га яқин киши беш йилликни уч ёки тўрт йилда битказди, 75 киши ўзларининг иккита шахсий беш йиллик планларини бажарди. Буларнинг кўплари мураббийлик қилиб, ўзларининг бой тажрибаларини, билимлари ва маҳоратларини ёшларга ўргатмоқдалар.

Стахановчилик ҳаракатини бошлаб берган Петр Федорович Кривонос, Иван Иванович Гудов, Константин Григорьевич Петров ва бошқа стахановчи ветеранлар съездга сайландилар.

Делегатлар орасида қишлоқ хўжалик ходимлари 887 киши. Шуларнинг 70 процентдан кўпи оддий колхозчилар ва совхозларнинг ишчилари, звено бошлиқлари, фермаларнинг мудирлари, бригадирлар. Ҳар тўрт делегатнинг бири қишлоқдаги ишлаб чиқаришда ишлаб турган механизатордир. Қишлоқ коммунистлари партия аграр сиёсатини амалга ошириш учун олиб борилаётган курашнинг олдинги сафларида бормоқдалар. Бу сиёсат ўзининг ҳаётий кучини ва самарадорлигини исботлади. Делегатлар орасида Россия Федерациясининг ери қора тупроқ бўлмаган зонасидан келган коммунистлар кўп. Бу азаматлар зиммасига мамлакатимизнинг мана шу кенг районини ўзгартиришдан иборат масъулиятли вазифа юклатилган.

Леонид Ильич Брежнев ўзининг докладида ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари тўғрисида илиқ ва самимий гаплар айтди ва уларнинг ижодий меҳнатига юксак баҳо берди. У социалистик мусобақа ташаббусчилари бўлиб мамлакатда танилган кўпгина кишиларни айтиб ўтди. Уларнинг ҳаммаси XXV съезд делегатлари эканликларини маълум қиламиз.

КПСС Марказий Комитетининг ҳисоботида кўрсатиб ўтилганидек жамиятимизнинг негизи — ишчилар синфи, деҳқонлар ва зиёлиларнинг бузилмас иттифоқидир. Совет зиёлилари моддий ишлаб чиқаришни ривожлантиришга, фан-техника тараққий эттириш вазифаларини ҳал қилишга, халқ маданиятини юксалтиришга тобора кўпроқ салмоқли ҳисса қўшмоқдалар.

Съездда зиёлиларимиздан вакил бўлиб келган делегатлар орасида адабиёт ва санъат арбоблари, илмий муассасалар, халқ маорифи ва соғлиқни сақлаш ходимлари 272 киши.

Делегатлар орасида СССР Фанлар академиясининг, тармоқ академияларининг ва иттифоқдош республикалар Фанлар академияларининг академиклари ва мухбир аъзоларидан 103 киши, фан докторлари ва кандидатларидан 442 киши бор.

Мамлакатимиз ватан ва жаҳон фани манфаатларини кўзлаб, бутун инсониятнинг тараққиёти йўлида космосни ўзлаштириш ишларини муваффақиятли давом эттирмоқда. Совет космонавтларидан ўн бир киши ўз шижоатлари учун икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонига сазовор бўлдилар. Буларнинг ҳаммаси съездга делегат қилиб сайланди.

Ўртоқлар! Леонид Ильич Брежнев докладида кўрсатиб ўтилганидек Совет жамиятининг тез ривожланиб бораётганлиги, коммунистик қурилишнинг ўсиб бораётган миқёслари, халқаро майдондаги фаолиятимиз экономика ва маданиятни ривожлантиришга, одамларни тарбиялашга, омма орасида ташкилотчилик ва сиёсий ишларни яхшилашга қилинаётган партиявий раҳбарлик даражасини оширишни қатъий талаб қилмоқда. Бу вазифаларнинг муваффақиятли ҳал этилиши кўп жиҳатдан партия, совет ва хўжалик кадрларига боғлиқ.

Коммунистлар партия ходимларидан 1114 кишини, шу жумладан область, ўлка партия комитетларининг, иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларининг секретарларидан 329 кишини, округ, шаҳар ва район партия комитетларининг секретарларидан 635 кишини съездга ўзларининг вакиллари қилиб юбордилар. Бу эса партия раҳбарларининг анчагина қийин меҳнатига юксак ва муносиб баҳо берилганлигини кўрсатиб турибди.

Меҳнаткашларни тарбиялаш, уларни хўжалик ва сиёсий вазифаларни муваффақиятли бажаришга сафарбар қилиш йўлида катта иш олиб бораётган қуйи партия ташкилотларига бошчилик қилаётган бошланғич партия ташкилотларининг ва партия группаларининг секретарларидан 502 киши съездда делегат бўлиб қатнашмоқда. Бўлиб ўтган ҳисобот сайлов йиғилишлари чоғида партия органлари сафига янги кучлар қўшилди. Юз мингдан кўпроқ киши биринчи марта бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари қилиб сайланди. Мингга яқин ходим район ва шаҳар партия комитетларининг секретарлари қилиб кўтарилди. Барча босқичдаги партия раҳбар органларига тўрт миллиондан кўпроқ киши яъни ҳар тўрт коммунистдан бири сайланди.

Съездда совет, касаба союз, комсомол ходимларидан сайланган 693 делегат бор. Делегатлар орасида СССР Олий Советининг, Иттифоқдош ва Автоном республикалар Олий Советларининг депутатлари 1608 киши. Бу эса социалистик тузумимизнинг демократик йўлини ўзида мужассамлаштирган советлар ва меҳнаткашлар оммавий ташкилотларининг ҳаётимизда тутган ролини ҳамда уларнинг фаолиятида коммунистлар қандай роль ўйнаётганликларини яққол кўрсатиб турибди.

Съезд ишида хўжалик раҳбарлари бўлган 659 делегат қатнашмоқда. Булар орасида ишлаб чиқариш бирлашмаларининг, комбинатлар, корхоналар ва қурилишларнинг раҳбарлари 346 киши, совхозларнинг директорлари 86 киши, колхозларнинг раислари 142 киши. Ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, халқ хўжалигининг ҳамма бўғинларида сифатни яхшилаш учун олиб борилаётган ялпи курашда хўжалик кадрлари зиммасига катта масъулият юклатилган.

Ўртоқлар! Сиёсий, хўжалик ва маданий турмушнинг қайси соҳасини олиб қарамайлик, буларнинг ҳаммасида совет хотин-қизлари актив ишлаётганликларини кўрамиз. Леонид Ильич Брежнев докладида айтиб ўтганидек ватанимиз ўзининг муваффақиятлари ва ғалабаларига кўп жиҳатдан уларнинг фидокорлиги ва таланти туфайли эришди.

Хотин-қизлар партиямиздаги барча коммунистларнинг қарийб тўртдан бир қисмини ташкил этади. Съездимизда ҳам улардан муносиб вакиллар бор. Хотин-қизлардан 1255 киши ёки ҳамма делегатларнинг 25.1 проценти, съездимизга делегат қилиб сайланди. Бу ерда биз саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг энг яхши меҳнатчиларини, адабиёт ва санъат арбобларини, педагоглар ва врачларни, олимларни, партия ва совет ходимларини, таниқли жамоат арбоблари бўлган аёлларни кўриб турибмиз.

Делегатлар орасида —Совет Армияси, Ҳарбий-денгиз Флоти, чегара ва ички қўшинларнинг ҳарбий хизматчилари 314 киши Булар орасида—маршаллар, генераллар, адмираллар ва офицерлар, прапоршчиклар ва мичманлар бор. Уларнинг кўплари граждан уруши ва Улуғ Ватан уруши йилларида ватан учун қаҳрамонона жанг қилган кишилардир. Ҳозирги кунда, тинчлик кунларида армия коммунистлари жанговар ва сиёсий тайёргарлик намуналарини кўрсатмоқдалар, халққа садоқат билан хизмат қилаётган, совет кишиларининг тинч меҳнатини, социализм ғалабаларини сергаклик билан қўриқлаб турган Қуролли кучларнинг мустаҳкам ва асосий қисмидирлар.

Ўртоқлар! Делегатларнинг 90 процентга яқини олий, тўлиқсиз олий ва ўрта маълумотга эгадирлар.

Делегатлар состави Совет Иттифоқи халқларининг бузилмас дўстлиги ва қардошлигини ўзида мужассамлаштирган КПССнинг чуқур интернационал характерини акс эттириб турибди. Съездда мамлакатимиздаги 60 миллат ва элатнинг вакиллари қатнашмоқда.

Делегатлар составн тўғрисидаги маълумотлар ленинчи партиямиз бўғинларининг давомийлигини ва бирлигини яққол кўрсатиб турибди. Партиямиз кучининг ва битмас-туганмас ижодий ғайратининг манбаи мана шундадир. Делегатлар орасида 35 ёшгача бўлган кишилар 12,5 процентни, 35 дан 50 ёшгача бўлган кишилар 58 процентни, 51 дан 60 ёшгача бўлган кишилар 19,7 процентни, 60 ёшдан юқори бўлган кишилар 9,8 процентини ташкил этади.

Партиявий стаж жиҳатидан делегатлар қуйидагича тақсимланади: Революцияга қадар партия стажи бўлган делегатлар 7 киши, 1917 йилнинг ноябридан 1941 йилгача бўлган даврда партияга кирганлар 381 киши, Улуғ Ватан уруши йилларида партияга кирганлар 713 киши ва урушдан кейинги даврда партияга кирганлар 3897 киши, шу жумладан кейинги ўн йил ичида партияга кирганлар 1132 киши.

Делегатларнинг меҳнатдаги шижоатлари ва ҳарбий шавкати партия ва давлат томонидан муносиб тақдирланган. Делегатларнинг салкам 98 проценти орденлар ва медаллар билан мукофотланган кишилардир, 67 делегат Совет Иттифоқи Қаҳрамони юксак унвонига, 797 делегат Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига сазовор бўлган.

Делегатлардан 244 киши Ленин мукофоти ва СССР Давлат мукофоти лауреатларидир. Шу нарса диққатга сазоворки, меҳнатдаги зўр муваффақиятлари учун Давлат мукофотлари билан тақдирланган ишчи ва колхозчилардан 31 киши съезд делегатларидир.

Ўртоқлар! КПСС XXV съезди коммунистларнинг, барча совет кишиларининг иродасини ва истак орзуларини ифодаловчи қарорлар қабул қилади. Бу қарорлар партияни ва халқнинг совет жамиятини иқтисодий ва социал-сиёсий ривожланишнинг, ер юзида тинчликни мустаҳкамлаш учун курашнинг конкрет программаси билан қуроллантиради. Бу программани амалга ошириш коммунизм сари ишонч билан олға бораётган социалистик ватанимизнинг янада гуллаб-яшнашини таъминлайди!

(Ўртоқ И. В. Капитонов доклади бир неча бор қарсаклар билан бўлиниб турди).

Ўз-ўз ўрганиб доно бўлур...

▲ **Самарқандлик шоир ва адиб Сайид Аҳмад Васлий айтади:**

— Дўст, ошноларнинг ҳақларини риоя қилмай туриб, улардан манфаат кўз тушиш — ерга дон сепмай ҳосил тамаъ қилишга ўхшайдир.

БАЙТ:
Киши ёндирмаса суҳбатда шамни,
Ёруғликнинг нишонини кўролмас.

▲ Донишмандлардан Муҳаммад ибн Қосим айтади:

— Одамларни алдамай, уларга зарар етгизмай ишлатилган гўзал ҳийла ва тадбир ман қилинмайди, бундай ҳийла ва тадбир гуноҳ эмас, савобдир.

Ҳикоят: — Арабларнинг «Тай» номли қабиласига мансуб одамлар бошқа бир қабила одамларидан бирининг ўғлини асир килиб олиб кетган эдилар. Боланинг отаси «Тай» қабиласига бориб бироз мол бадалига ўғлини озод қилмоқчи бўлди. У қабила одамлари кўпроқ мол талаб қилдилар. Кўпроқ мол тўлашга бечора отанинг кучи етмасди. Шунинг учун бир ҳийла-тадбир ишлатиб, ўғлини халос қилмоқчи бўлди. Одамлар орасида турган ўғлига бир қараб қўйиб, баланд овоз билан:

— «Фаркадон» номли икки юлдузнинг мана шу «Тай» тоғига эрта ёки кеч дохил бўлиши билан қасам ичиб айтаманки, эй «Тай» қабиласи одамлари, сизларга кўпроқ мол беришга кучим етмайди,—деди. ўз-ўзига; Ўғлимга халос бўлиш йўлини ўргатдим, шояд фаҳм этар» — деб тинчланиб уйига қайтди. Ўғли жуда зийрак бўлгани учун отасининг ўргатганича тоғ йўли билан қочиб қутилди.

Отанинг ўз ўғлини халос қилиш учун ишлатган бу ҳийла-тадбири маъқул ва мақбулдир. Аммо бошқаларни алдаш, уларга зарар етгизиш учун ишлатилган тадбир ва ҳийла-найранг гуноҳдир. Бундай ҳийлакорлар халқнинг нафратига сазавор бўлурлар.

Ҳикоят: — Ироқ шаҳарларидан бирида жуда ҳам сўзга уста, таъсирчан нутққа эга бўлган бир воиз пайдо бўлди. Шаҳарнинг катта бир майдонида ҳар жума куни воизлик қилиб, халқни зор-зор йиғлатарди. Шаҳар халқи бу воизга мурид ва мухлис бўлди.

Шу тартибда бу одам бир неча ой воизлик қилди, анчагина пул тўплади. Воиз бир куни минбарга чиқиб ваъз сўзлаб турганди, бир йигит халқ орасидан чиқиб келиб минбарга қадам босди, воизнинг ёқасидан маҳкам ушлади, юзига бир-икки шапалоқ уриб:

— Эй, малъун, қотил, бундан бир йил аввал отамни ўлдириб қочиб кетган эдинг. Мен отамнинг фироқида зор-зор йиғлаб сен нобакор қотилни шаҳарма-шаҳар излаб юриб эдим. Энди сени шу ердан топдим. Шу соат ичида марҳум отамнинг қони учун сени пора-пора қиламан, — деб воизни судраб ерга туширди.

Одамлар воизни соф, пок, авлиё одам деб ишонганлари учун йигитни тутиб урмоқчи бўлдилар. Воиз оҳ-воҳ тортиб йиғлаб:

— Ҳай-ҳай, уни асло урманглар, озор берманглар, бу йигит тўғри сўзлайди. Ёшлик даври девоналик мавсуми эмасми? Мен ўша давримда бу йигитнинг отаси билан жанжаллашиб, уни ўлдириб эдим, энди қўлига гирифтор бўлдим, агар гуноҳимни кечирса ҳам, ўлдирса ҳам ўзи билади, — деб йигит олдида бўйнини эгиб турди. Йигит ўлдириш учун ҳаракат қила бошлаган эди, халқ фарёд-фиғон қилиб, унинг қўлини тутиб, ўлдиришга қўймадилар:

— Эй, йигит, отанг тирилиб, қайтиб келмайди, Бундай олим, хуш калом пиримизни ўлдиришдан сенга ҳеч қандай фойда йўқ. отангни қони учун биз сенга кўп пул йиғиб берайлик, уни авф қил, ўлдирма,— деб воизни ўлдиришга қўймадилар. Йигит ночор қабул қилиб, воиздан қўлини тортди. Одамлар жуда кўп пул йиғиб йигитнинг қўлига бердилар. Шу билан воиз ўлимдан қутилди, ўрнидан туриб, халққа диний ваъз айтиб ҳаммани йиғлатди, лекин бу маккор одам эртаси куни у шаҳарда кўринмади, бошқа шаҳарга қочиб кетди.

Ўша воқеани кўрган бир фозил одам айтади:

— Бу воқеадан бир неча вақт ўтгандан кейин мен Нишопур шаҳрига бир зарур иш туфайли бориб қолдим. Шаҳарнинг бир чеккасидаги кўкаламзорда сув бўйида ҳалиги воиз билан ота қони даъво қилган йигитнинг ичкилик ичишиб, кайф-сафо қилиб ўтирганларини кўриб ҳайратда қолдим. Дарҳол улар ёнига бориб, воиздан:

— Эй, халқнинг авлиёси бўлган воиз, ахир бу йигит ўз отаси қони учун сени ўлдирмоқчи эди. Биз унга кўп пул бериб сени қутқазиб қолдик. Энди йигит билан дўстлашиб, ваъзиларингга амал қилмай, у билан ичкилик ичиб кайф-сафо қилиб ўтирасан, — дедим.

Воиз кулиб:

— Биз икковимиз шерикмиз. Мен воиз бўлдим, бу йигит қон даъво қилди. Мана шу ҳийла-найранг билан халқни алдаб кўп пул туширдик. Пулимиз тамом бўлгандан кейин яна бир ҳийлани ўйлаб топамиз, бошқача тузоқ қурамиз — деди Мен ундан нафратланиб йўлимни давом этдим.

Мана шундай ярамас тадбир-ҳийла энг зўр гуноҳ, нафратли ишдир.

Ш. ЗУННУН тайёрлаган.

СЕҲРЛИ ДОНАЧАЛАР

- ◆ БИР ИХТИРО ТАРИХИ
- ◆ ДЕҲҚОННИНГ МАДАДКОРИ
- ◆ КАРБАМИД — СЕЛИТРА УРНИНИ БОСАДИ
- ◆ СИНТЕТИК ОЗУҚА МАНБАИ

XIX аср ўрталарига келиб Европадаги экин майдонларининг ҳосилдорлиги бирин-кетин камая борди. Жанубий Америкадаги ҳосилдорлик омили бўлган Чили селитрасининг запаси эса кундан-кунга камая борарди. Европага очлик хавф сола бошлади. Шу орада (1840 йил) немис олими, органик химия, биологик химия ва агрохимия бўйича талантли профессор Юстус Либих ўсимликларни минераллар билан озуқлантириш назариясини ишлаб чиқди. Бу назарияда азотли бирикмаларга алоҳида эътибор берилган эди. Шу билан бирга у, тирик организмнинг чиқиндиси бўлган пешоб-мочевина сифатидаги азотга энг бой бирикмадир ва у ажойиб азотли ўғит бўлиб хизмат қилаолади деган эди.

Мочевина (карбамид)нинг саноатда олиниш усули рус химиги А. И. Базаров томонидан очилган бўлиб, у аммиак ва карбонат ангидридидан 200 даража, 100 — 400 атмосфера босим остида синтез қилинади. Ҳозирги вақтда карбамид карбонат ангидриди ва аммиакдан республикамиз химия корхоналарида кўплаб ишлаб чиқарилмоқда.

Карбамиддан ҳозирги вақтда чорвачиликда кенг фойдаланилмоқда. У чорва моллари рационига синтетик озуқа сифатида қўшилади, Карбамид ҳайвон организмида осонликча оқсилга айлана олади. Бир килограмм карбамид ўзининг озуқалиги қуввати жиҳатидан 25 килограмм ловияга баробар келади. Тажрибалар ёрдамида бир тонна карбамид 2,6 тонна оқсил, 7 тонна кунжаранинг ўрнини боса олиши аниқланди. Уни моллар осон ҳазм қилади. Карбамид билан боқилган бузоқлар икки баравар тез семиради.

Партия ва ҳукуматимиз қарорларида 1980 йилга бориб Иттифоқимизда ишлаб чиқарилаётган минерал ўғитлар миқдорини йилига 143 миллион тоннага етказиш назарда тутилади. Бу борада азотга энг бой минерал ўғит ҳисобланган карбамид муҳим аҳамият касб этади. Ҳозирги кунда карбамид аммоний сульфат ва селитрани сиқиб чиқара бошлади. Бу ажабланарли ҳол эмас, албатта. Чунки, 100 килограмм карбамид 300 килограмм селитра ўрнини боса олади. Карбамиднинг таркибида 46,55 процент боғланган азот бўлиб, у билан ҳар қандай тупроқни ва экинни озуқлантириш мумкин.

Кейинги йилларда чет элларда секин таъсир этувчи карбамид ўғити ишлаб чиқариш йўлга қўйилмоқда. Бунда карбамидни исроф бўлишлигини камайтириш мақсадида унинг устини суюқлантирилган олтингугурт ҳамда парафин қатлами билан қопланмоқда. Бу турдаги ўғит кўп йиллик ўсимликлар учун айниқса самаралидир.

Карбамиддан қишлоқ хўжалигида фойдаланиш кундан-кунга равнақ топиб бораяпти. Республикамиз химиклари, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси академиги, химия институти химиявий ўғитлар бўлимининг мудири М. Н. Набиев бошчилигида карбамид асосида янги дефолиантлар, ўсимликларни химиявий ҳимоя қилиш воситаларининг янги турларини яратмоқдалар. Карбамид қаҳрабо кислотасидан тайёрланган «Цакс» номли препарат ҳозирги кунда кўплаб ишлаб чиқарилмоқда. Уни пахта даласининг ўзида кўплаб ишлаб чиқариш мумкин.

Карбамиддан ҳозирги кунда веронал, люминал, бромурал, адалин каби уйқусизликка қарши дорилар, централит номли тутунсиз порохлар учун стабилизаторлар, мочевина-формальдегид пластиклари саноат миқдорида олинмоқда.

Д. ЮСУПОВ,
Т. РАСУЛЕВ.

СУРАТГА ОЛИНМОҚДА

МИНСК. «Беларусьфильм» киностудиясида янги рангли кенг экранли «Раис ўғли» бадиий фильмини суратга олиш тугалланди. Фильм сценарийсини Н. Матуковский, В. Никифоров билан ҳамкорликда ёзган. Постановкачи режиссёр — В. Никифоров, оператор В. Николаев.

Фильмда бугунги колхоз қишлоғининг муҳим социал проблемалари кўтарилган. Айниқса, раҳбарнинг топширилган иш учун масъулияти мавзуси алоҳида куч билан жаранглайди.

СУРАТДА: фильмдан кадр. Катта Русак — РСФСР халқ артисти В. Самойлов, Аня — артистка О. Гаспрова ва кичик Русак — артист А. Самойлов.

В. Баранов фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

Шанба оқшоми

- ◆ ДОНОЛАР БИСОТИДАН
- ◆ ҲАМ ДОРИ, ҲАМ ОЗУҚА
- ◆ ЎЗБЕК РОМАНИ ШУҲРАТИ
- ◆ ҲАШАРОТЛАР ҚУШАНДАСИ

• Кенг истеъмол буюмлари

Жилоси кўзни олади

Тошкент қурилиш материаллари комбинати кенг истеъмол буюмлари цехининг рассомлари яқинда 5 хил янги кўринишдаги вазалар яратиб, ялпи ишлаб чиқаришни йўлга қўйдилар. Айниқса «Лира», «Вулқон» деб номланган вазаларнинг шакли ғоят оригинал бўлиб, яхши товланиб туради.

Тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида корхона юзга яқин номда керамика буюмлари ишлаб чиқарди. Булар орасида айниқса «Тошгул», «Грация» деб номланган вазаларни харидорлар суйиб ҳарид қилаяптилар.

«Волна-75»

Горькийдаги «Красное Сормово» заводи Киев олимлари билан биргаликда янги моделдаги «Волна— 75» кир ювиш машинасини яратди. Машинага биринчи сифат категорияси беришди. У барча хилдаги газламаларни ювиш учун мўлжалланган. Машина қаттиқ ва юмшоқ режимда ишлайди. Қаттиқ режимда 2 килограммгача бўлган ип газлама ва зиғир толасидан тайёрланган материаллардан тикилган буюмларни, юмшоқ режимда эса 1,5 килограммгача бўлган шойи ва капрондан тикилган буюмларни ювиш мумкин. Бу иккита баки бўлган ярим автоматик кир ювиш машинасидир. Оғирлиги 47 килограмм. Баҳоси эса 135 сўм.

«ҲАЗРАТИ ИНСОН» ЧЕХ ТИЛИДА

Раҳмат Файзийнинг «Ҳазрати инсон» романи ўзбек ўқувчиларига яхши таниш. Улуғ Ватан уруши йилларида турли миллат фарзандларидан 14 болани тарбиялаб вояга етказган темирчи Шоахмад ака Шомаҳмудов ва унинг турмуш ўртоғи Баҳри опалар тимсолида оламийлик; фидойиликни мадҳ этувчи бу асар китобхонлар эътиборини қозонган.

«Ҳазрати инсон» билан рус китобхонлари ҳам ошно бўлдилар. Роман ишчи синфига бағишланган асарлар Бутуниттифоқ конкурсида фахрли мукофотга сазовор бўлди. Кўп ўтмай у вьетнам тилига, сўнгра болгар тилига таржима қилинди. Романнинг ҳаётийлиги, инсоний меҳр-муҳаббат билан суғорилганлиги, интернационализм ва ватанпарварлик туйғуларига йўғрилганлиги унинг муваффақиятини таъминлади.

Яқинда «Ҳазрати инсон» чех ўқувчиларига ҳам етиб борди. Чехословакия Социалистик Республикасининг Братиславадаги «Смена» нашриёти романни чех тилида чоп этди. Уни Ружена Дубравова таржима қилган. Китоб чиройли безаклар, диққатни жалб этувчи муқовада чоп этилган. Асар безакларини рассом Отто Луптак ишлаган.

Роман чех тилида «Родна штреха» (Азиз чеҳралар) деб номланган. Асар сўнгида келтирилган редакцион мақолада Раҳмат Файзий ижоди ҳақида, романнинг прототиплари ва бадиий хусусиятлари ҳақида фикр юритилган.

СУРАТДА: «Ҳазрати инсон»нинг чех тилида нашр этилган нусхаси.

АКАДЕМИК ТЕАТР ИШЧИЛАР САРОЙИДА

Олмалиқда— металлургларнинг Маданият саройида Алишер Навоий номли Давлат академик катта опера ва балет театрининг филиали очилди. Артистлар ишчилар ҳузурида партия XXV съезди шарафига тайёрланган байрам концертида ўз маҳоратларини намойиш қилдилар.

Театр билан кон металлургия комбинати вакиллари ҳар иккала коллектив ўртасида ижодий ҳамкорлик тўғрисида шартнома туздилар. Тошкентлик санъат усталари комбинат бадиий ҳаваскорлари устидан оталиқ қилишадиган бўлди. Театр коллективи мателлургларга ҳар ойда икки марта мана шу ишчиларнинг Маданият саройида —янги филиалда ўз спектаклларини кўрсатади.

(ЎзТАГ).

•*Табиатимиз бойликлари*

ҚОР СУВИНИНГ ХОСИЯТЛАРИ

Қор ва муз эришидан ҳосил бўлган сув кўпгина хусусиятларга эга. Қутбчилар эриётган муз бўлаги атрофида микроорганизмлар ва майда сув ўтларининг анча тезроқ ривожланишини кузатганларига анчагина бўлди. Бу факт қор сувидан фойдаланиб, сичқон ва жўжаларда эксперимент ўтказиш фикрини туғдирди.

Тажриба натижалари кутилгандан ҳам ошиб кетди. Қор суви билан тўйинтирилган жўжалар еттинчи ҳафта охирида оддий сув билан боқилган жўжаларга нисбатан оғирлиги 40 процентга кўпроқ бўлди. Кузатиш натижалари шуни кўрсатдики, жўжаларга оддий сув қуйилган идиш қўйилганда улар шошилмасдан ичар эдилар. Эндигина эриган қор сувларини эса, жўжалар талашиб, тезда ичиб қўяр эдилар. Шундан хулоса чиқариш мумкинки, баҳор ойларида эндигина болалаган чумчуқларнинг ўсишида қор сувлари шифобахш таъсир кўрсатади.

Қутб ўлкаларида шундай гуллар борки, улар фақат қор ва муз эрий бошлайдиган пайт—июль ойидагина ўсади Август ойида эса, кунлар исиб кетишига қарамай, гуллар ўз ўсишини тўхтатади.

Қор ва муз сувининг сирини билиш учун музнинг тузилишини текширайлик. Музда водород ва кислород атомлари шундай тартибда жойлашганки, улар бир-бирига нисбатан 60 градусни ташкил этади. Сув эса ўз структурасини жуда секинлик билан ўзгартиради. Эндигина эриган қор ва муз сувлари ташқи кўринишда суюқлик, лекин молекуляр тузилишда эса, ҳали муз. Қор ва муз сувларининг шифобахш хосиятининг сири ҳам шунда.

Биофизик олимлар қор ва муз сувининг ноль даража атрофида организмга ижобий таъсирини ва кўпгина биохимик процессларда актив таъсир кўрсатишини аниқлаганлар.

Кейинги вақтда чорвачилик ва паррандачиликда қор ва муз сувларидан кенг фойдаланиш яхши натижалар бера бошлади. Маълумки, ёз ойларида Ўрта Осиё республикаларининг чорваси асосан Тянь-Шань, Олой ва Помир тоғларининг серўт яйловларида боқилади. Уларнинг ўсишида тоғларда эндигина эриган қор ва муз сувларининг роли жуда каттадир.

Қор ва муз сувлари оддий ариқ сувларига нисбатан тоза, минерал тузлардан ҳоли бўлгани учун улар жуда мазали ва уй хўжалигида ишлатишга қулайдир.

А. АКБАРОВ,
география фанлари кандидати.

Қилилон зарарлими?

Қилилон—ўзига хос тузилиши ҳамда ҳаёт кечириш тарзи билан республикамизда учровчи кўпгина жониворлардан фарқ қилади. Унинг танаси жуда ингичка— 1—1,5 миллиметр бўлгани ҳолда узунлиги 1,5 метрга боради. Ранги эса унинг турига қараб оч қизғиш, тўқ жигарранг ёки қорамтир бўлади. У ташқи кўриниши жиҳатидан худди ўсимлик илдизлари орасида илашиб ётган от қилига (ёлига) жуда ўхшаб кетади. Шунинг учун ҳам бу жониворнинг халқ орасида «қилилон» деб аталиши бежиз эмас, албатта.

1943 йили СССР Фанлар академияси уюштирган илмий экспедиция натижасида Туркистон тизма тоғларининг жанубий этакларида ҳамда Зарафшон дарёсининг қирғоқларида баъзи тур қилилонлар анчагина тарқалганлиги аниқланди.

Қилилонлар кўпинча чувалашган, тугунчалар шаклида тўпланиб ётади ва уларнинг сони, баъзан 200 тагача боради. Республикамиз шароитида қилилонлар январь — май ойлари давомида сувга ёки ўсимлик илдизлари орасига узун, ипсимон шаклда бир қанча тухум қўяди. Сўнгра у тухумдан катталиги 0,1—0,4 мм дан ошмайдиган ва ташқи қўриниши жиҳатидан «ота-онасига» мутлақо ўхшамаган личинка чиқади. Бу личинкалар баъзи тур чигиртка, қўнғиз, ниначи каби ҳашарот танасига кириб оладида паразитлик қилиб яшайди. Бу вақтда у жуда тез ўсади ва бир неча ой ўтгач оқиш рангли каттагина қилилонга айланади. Шундан кейин у ҳашарот танасини ташлаб, ташқарига чиқади. Айрим вақтларда ёмғир ёғаётган вақтда ҳам кўплаб қилилонлар ҳашарот танасидан ажралиб чиқади. Қилилон личинкаси ажралиб чиққач, кўпинча у ҳашарот ҳалок бўлади.

Қилилоннинг кейинги ҳаёти сувда — чучук сувли ҳовуз, сой, кўл, булоқ сувларида ўтади. Бундан кейин қилилон овқатланмайди ва у ҳашарот танасида тўплаб олган озуқа модда ҳисобига яшаб, вояга етади.

Мутахассисларнинг фикрича қилилонлар халқ хўжалигига зарарли бўлган айрим ҳашарот турларини қириш билан фойда келтиради. Бундан ташқари баъзи қилилонлар айрим тур балиқлар ва бошқа баъзи фойдали сув ҳайвонлари учун овқат бўлиб ҳисобланади.

Т. ҚОБИЛОВ,
зоолог.

Қувноқ сайрлар

Бир куни машҳур француз ёзувчиси Александр Дюма бетоб бўлиб қолибди. Уни кўрсатгани бир табибни олиб келишибди. Табиб беморни текшириб кўрибди-да, дебди:

— Афсуски, аҳволингиз айтарлик яхши эмас. Сабаби шуки, сиз ҳар бир ишда ортиқчаликка йўл қўйсиз. Ҳар ҳолда кечаю-кундуз сизга қараб турадиган бир энага ёллашингиз керак. Аммо шарт шуки, энаганинг ёши элликдан кам бўлмаслиги лозим.

— Ахир бу мен учун жуда оғир, — жавоб берибди буюк ёзувчи. — Ижозат беринг, жуда бўлмаса, эллик ёшли бир энага ўрнига йигирма беш ёшли икки энага ёллай...

* * *

Бир бадбашара одам чорраҳада турган полициячидан сўради:

— Жаноби полициячи, сиз маймунлар ортилган юк машинасини кўрмадингизми?

— Нима, сиз ўша машинадан тушиб қолдингизми?

Форс тилидан
М. ОБИДОВ таржимаси.

БИЛАСИЗМИ?

▲ Ботаникларнинг ҳисобига кўра, Ер юзида об-ҳавони олдиндан айтиб берадиган ўсимликларнинг 400 га яқин тури бор.

▲ Қуёш шуъласи ялт этиб тегиши билан сачратқи ўсимлиги ўз тож баргларини ёзиб, қуёш ботиши олдидан гулларини юмади.

▲ Ялталик мутахассислар узум уруғидан мой олиш усулини ишлаб чиқдилар. Маълум бўлишича, узум уруғидаги мой тўйимли, ширин ва шифобахш экан.

▲ Дунёда энг биринчи бўлиб каучукли пойафзалларни Шимолий Америкада яшовчи индеецлар кийган. Каучук сақловчи дарахт ва буталардаги суюқликни оёқ формаларида қолипларга солиб «Моккосини» деб юритилган пойафзал тайёрлаганлар.

▲ Дунёда энг қадимги гул ҳозирги кунда ҳам кўплаб экиладиган хризантема ҳисобланади. Бу ҳақда икки ярим минг йил илгари ёзилган қадимий шарқ файласуфларининг асарларида маълумотлар бор.

▲ Ландиш гулини ҳеч вақт бошқа гуллар билан бир идишга қўя кўрманг, чунки у сувга заҳарли модда ажратиб, бошқа гулларни дарров ўлдиради.

▲ Приморьенинг жанубий қисмида темир қайин ёки Шмит қайини деб аталган дарахт ўсади. Унинг поясини ҳеч қандай болта кеса олмайди. Ундан ўқ ҳам тешиб ўта олмайди, унинг қаттиқлиги темирга тенглашади.

Фотокалейдоскоп

Найроби. Кения пойтахтидаги миллий музей янги экспонат билан бойиди. У томошабинларда катта қизиқиш уйғотмоқда. Музей территориясига Аҳмад лақабли улкан Африка филининг қотирилган жасади қўйилди. У бир пайтлар ўзининг улканлиги билан Кениядагина эмас, ундан ташқарида ҳам шуҳрат қозонган эди. Аҳмад ҳайвонот олами вакилларидан биринчи бўлиб ҳаётлигида жуда катта эътиборга сазовор бўлган эди. У ҳақда давлат бошлиғининг шахсий муҳофаза тўғрисидаги ёрлиғи эълон қилинганди.

Фил ўлгандан кейин президентнинг топшириғига кўра унинг жасади қотирилди. Лекин унинг сўйлоқ тишларини пластмассадан тайёрлашга тўғри келди. Чунки ҳақиқийси, айтишларига қараганда, кимматбаҳо бўлганлигидан маҳаллий банкларнинг бирида сақланар экан

• • •

Американлик Жим Будмен ва англиялик Жулиан Нот яқинда аэростатда сафар қилдилар (суратда) Бу аэростат қадимги инкларнинг ҳаво шарлари нусхаси асосида қурилган эди.

Ҳаво шари жасур сайёҳлар билан бирга қадимий Перу шаҳри — Наски яқинида ҳавога парвоз қилиб, 130 метр баландликка кўтарилди. Учиш 3 минут давом этди.

ТАСС фотоси.

• *Дам олиш соатларида*

Кроссворд

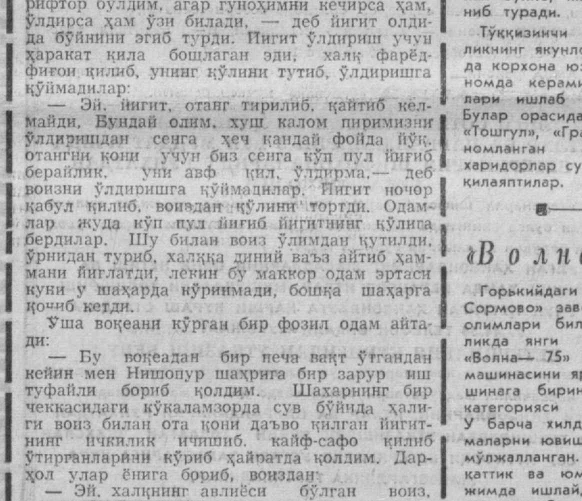

БЎЙИГА: 1. Рангли металл. 2. Геометрик шакл. 3. Машҳур қозоқ оқини. 4. Парранда. 5. Буюк поляк астрономи. 7. Сувда эритиб ишлатиладиган бўёқ. 8. Аскарий қўшилма. 13. Ҳавода учиш аппарати. 14. Музика асбоби. 15. Қизлар исми. 16. И. С. Тургенев романи. 19. Оммавий сайил. 20. Спиртнинг медицинада ишлатиладиган бир тури. 21. Жанубий Африкадаги шаршара 25 Иттифоқимиздаги футбол командаларидан бири. 26 Космик кема. 28 Бош кийими. 29. «Майсаранинг иши» комедиясидаги персонажлардан бири.

ЭНИГА. 5. Кимёвий элемент. 6. Жанубий Америкадаги дарё. 9. Украина ССРнинг Чернигов областидаги шаҳар. 10. Сўз туркумларидан бири. 11. Ҳарбий унвон. 12. Математикада белгиланнинг остига — ўнг томонига қўйиладиган ҳарфий ёки сон кўрсаткич. 14. Болалар журнали. 15. С. Айний повести. 17. Буғ двигатели ёрдамида ҳаракатга келадиган кема. 18. Бутуниттифоқ пионерлар уйини. 22. Қора денгиз бўйидаги курорт. 23. Арманистон ССРдаги шаҳар. 24. Физика фанининг бўлимларидан бири. 25. Фототасвир. 27. Миллат 29. Қимматбаҳо тош. 30. Электр қуввати билан ёритиш асбоби. 31. Фан.

Тузувчилар: Анвар МИРЗАЕВ, Неъмат РУСТАМОВ.

21 ФЕВРАЛДАГИ КРОССВОРДНИНГ ЖАВОБЛАРИ:

БЎЙИГА: 1. Телетайп. 2. Родос. 3. Экран. 4. Павлодар. 5. Куб. 6. Нарзан. 7. Панова. 8. Док. 11. «Тошкентликлар». 14. Соат. 15. Геометрия. 16. Патология. 17. Нота. 20. Уда. 21. Рим. 22. Шио. 23. Аян. 25. Краб. 27. Азов. 28. «Бородино». 29. Мельбурн. 30. «Огонёк». 31. «Очаков». 34. Сюита. 35. Нарва. 36. Кин. 39. Нон.

ЭНИГА: 1. Тибр. 3. Эзоп. 5. Кон. 7. Пуд. 9. Беркес. 10. «Ота». 12. Оленёк. 13. Сон. 14. Семаранг. 16. Пудовкин. 18. Прожектор. 19. Темур. 22. Шайба. 24. Диалектология. 25. Карам. 26. Онега. 28. Бирмингем. 32. Болгария. 33. Яблочков. 34. Сан. 36. Канада. 37. Юра. 38. Абакан. 40. Нок. 41. Ван. 42. Орша. 43. Адан.

Кроссворд жавобларини тошкентлик студентлардан С. Муродов, А. Абдуқодиров, О. Тиллаев, Ғазалкентдан А. Зиябоев ўртоқлар тўғри топиб хат йўллашган.

ВОҚЕАЛАР ФАКТЛАР РАҚАМЛАР

▲ Утган ўн йилда Узбекистонда саноат маҳсулотларининг, муҳим турларини ишлаб чиқариш беқиёс даражада юксалди. 1965 йилда 11,5 миллиард киловатт соат электр қуввати ҳосил қилинган бўлса, 1975 йилга келиб, бу рақам 33,6 миллиард киловатт соатни ташкил қилди.

▲ 1965 йилда республикада 16.474 миллион кубометр табиий газ олинган бўлса, 1975 йилга келиб халқ хўжалигига берилган газ 37210 миллион кубометрни ташкил қилди.

▲ Утмишда республикада грампластинка ишлаб чиқариш ривожланмаган эди. 1965 йилда 18,3 миллион дона грампластинка тайёрланди. Эндиликда маҳсулотнинг бу турини тайёрлаш бундан ҳам кўпайган.

▲ 1965 йилда 1047 та экскаватор тайёрланган эди. 1975 йилга келиб, бу қудратли машинадан 1382 та тайёрланди.

▲ Республика халқ хўжалигини ривожлантиришда қишлоқ хўжалик машиналари ва қурилиш механизмларини ишлаб чиқаришга эътибор кучайтирилди. 1965 йилда 16,8 минг трактор тайёрланган бўлса, тўққизинчи беш йиллик охирига келиб, республикада ишлаб чиқарилган тракторлар 23 мингдан ошиб кетди.

▲ 1965 йилда республикада мебель гарнитурлари комплектларини ишлаб чиқариш унчалик тараққий этмаган эди. 1975 йилга келиб, бундай гарнитурлардан 26914 таси аҳолига тақдим қилинди.

▲ Республикада капитал қурилиш ишлари йил сайин ривожланиб бормоқда. 1966—1970 йилларда 13797 миллион сўм капитал маблағ сарфланган бўлса, тўққизинчи беш йиллик давомида бу рақам янада ўсиб кетди. Давлат ва кооператив корхоналар, ташкилотлар, колхозлар йўли билан сарфланган капитал маблағ 18974 миллион сўмдан иборат бўлди.

Шаҳримиздаги «СредазНИПхимпишепром» институти ходимлари лойиҳалар яратибгина қолмай, балки бу ерда ҳўл мева, пахта ва бошқа ўсимликлар маҳсулотларини ҳам анализ қиладилар.

СУРАТДА: консерва ишлаб чиқариш лабораторияси ходими С. Арслонова кичик илмий ходим Ф. Юсупова билан бирга майиз навларини текшириб кўряпти. И. Шоинноғомов фотоси.

●Элга хизмат— олий ҳиммат

АҲОЛИ МИННАТДОР

Мақсум ота энди нонушта қилиб бўлган эди, кўча эшик тақиллаб қолди.

— Нафақа пулингизни олиб келишди,— деди невара келини отанинг олдига келиб. Шу ондаёқ эшикдан таниш почтачи қиз кириб келди. Ота унинг қўлидаги қоғозга имзо чекди. Почтачи қиз 52 сўм пулни отага топшириб, чиқиб кетди.

81-алоқа бўлимида кексаларнинг олқишини олаётган почтачилар оз эмас. Бу бўлим 34 минг аҳолига хизмат қилади.

— Ишимиз чиндан ҳам кўп, — дейди алоқа бўлимининг бошлиғи Холида Фаррахова. — Шунча аҳолига хизмат қилиш осон эмас. Аммо биз барча имкониятлардан тўлиқ фойдаланишга ҳаракат қиламиз. Улуғ Ватан урушининг инвалидлари, бир минг уч юз нафар пенсионерларга биринчи галда хизмат кўрсатишга интиламиз. В. В. Ермакова, Н. А. Густаношова, Ф. С. Султонбекова сингари ходимларимиз элга манзур хизмат қилишяпти. Почтамиз ходимлари жонажон партиямизнинг XXV съездига оширилган мажбурият олишган эди. Биз сўзимизнинг устидан чиқдик. Январь ойи планини 500 сўмга ошириб бажардик. Партиямиз съезди давом этаётган шу кунларда биз хат ва матбуотларни эгаларига ўз вақтида етказиб беришга айниқса ҳаракат қиляпмиз. Кичик меҳнатимиздан эл-юрт миннатдор бўлса бас.

У. ҲАМИДОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ УЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 28|II да **Аяжонларим**, 29|II да **Мен Чилига ишонаман**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ УЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 28|II да **Ужарлар**, 29|II да **Қўлга тушмаган ўғрими**.

КИНО

28 ФЕВРАЛДА

Мақсад сари — САНЪАТ САРОЙИ (17.00, 20.00), «МОСКВА» (18.30, 20.45), «ВОСТОК» (18.30 21.15), «НУКУС» (17.00, 20.00).

Полиция комиссари қоралайди — «УЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «ҚОЗОҒИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», (кечқурун), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Еру осмон ўртасида — НАВОИЙ номли (кечқурун).

Жозибали бахт юлдузи — «ЧАЙКА» (18.45, 21.45).

Фавқулодда ҳодиса — «ДРУЖБА» (17.30, 20.30).

29 ФЕВРАЛДА

Мақсад сари — САНЪАТ САРОЙИ (14.15, 17.00, 20.00), «МОСКВА» (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 20.45), «ЧАЙКА» (13.30), «ВОСТОК» (18.30, 21.15), «НУКУС» (14.15, 17.00, 20.00).

Полиция комиссари қоралайди — САНЪАТ САРОЙИ (11.00, 12.40), «УЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «ҚОЗОҒИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ВОСТОК» (10.00, 12.00, 14.00, 16.00), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Еру осмон ўртасида — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Жозибали бахт юлдузи — «ЧАЙКА» (11.00, 16.10, 18.45, 21.45).

Фавқулодда ҳодиса — «ДРУЖБА» (12.00, 14.00, 17.30, 20.30).

Тошкент Қурилиш техникуми томонидан **Абдумалик Холбоев** номига берилган 123780 номерли йўқолган ДИПЛОМ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Юрист ишлаб чиқаришда

ТАҲСИНГА ЛОЙИҚ

ТОШКЕНТ шаҳар ижроия комитети юстиция бўлими пойтахтимиздаги корхона, ташкилот, муассасаларда йўлга қўйилган юридик хизмат, адвокатларнинг иши самарали бўлишига алоҳида эътибор беряпти. Шу мақсадда бўлим қошида халқ хўжалигига юридик хизмат кўрсатишни ташкил этишда кўмаклашувчи методик Совет ишлаб турибди. Совет ўз йиғилишларида ҳуқуқ ишларининг ташкил этилиши билан боғлиқ масалаларни тез-тез муҳокама қилиб боряпти. Саноат корхоналаридаги юридик хизмат аҳволи атрофлича ўрганилиб, мутасадди бўлимларга зарур йўл-йўриқлар кўрсатиб берилмоқда. Чунончи, совет активлари яқинда «СССР 50 йиллиги» номли трактор заводида ҳуқуқ билимлари тарғиботи аҳволини ўрганиб чиқишди. Корхонада бу борада амалга оширилаётган ишлар хусусида фахрланиб гапириш мумкин.

Трактор заводи шаҳарга эмас, балки республикада ҳам йирик машинасозлик корхонаси ҳисобланади. Унинг маҳсулотлари 30 дан ортиқ хорижий мамлакатларга экспорт қилинади. Тўққизинчи беш йиллик— бу корхона учун тўла қувват билан ишлаш, маҳсулот ишлаб чиқариш суръатлари ўсган, унинг сифатини яхшилаш учун кураш йиллари бўлди. Заводда беш йиллик ва ўтган йилги план топшириқлари анча ошиғи билан бажарилди. 23025 трактор, 34900 прицеп тайёрланди. Сўнгги уч йилда меҳнатни илмий ташкил этиш бўйича 100 дан ортиқ тадбир ишлаб чиқаришга жорий этилди. Ундан олинадиган иқтисодий самара 221 минг сўмни ташкил этади.

Тракторсозларнинг бу эришаётган ютуқларида завод юридик хизмати ходимларининг ҳам муносиб ҳиссаси бор, албатта.

Юридик хизмат бўлими бевосита корхона дирекцияси раҳбарлигида ўз фаолиятини олиб боради. Унда олий юридик масъулиятга эга бўлган тўрт мутахассис ишлаяпти. Улар тегишли адабиёт, норматив актлари, қўлланмалар билан таъминланган. Юридик бўлим ўз иш планини ҳар кварталга мўлжаллаб тузади. Хўжалик шартномаларини мақсадга мувофиқ тузиш, уларни ўз вақтида бажариш, корхонада давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ҳуқуқ билимларини кенг тарғиб қилиш ва бошқа тадбирлар план асосини ташкил этади.

Хўжалик шартномаларини тузиш, ташкилотларнинг эътироз билдирувчи ишлари бўйича нашр қилинган инструкция-қўлланмалар асосан корхона юридик бўлими ташаббуси ва кучи билан бўлди. Буларда ташкилотлар, мансабли шахсларнинг ҳуқуқ ва бурчлари ўз ифодасини топган. Корхонанинг барча цех ва бўлимлари билан тузилган шартномалар тартиб бўйича махсус журналга рўйхат қилиб берилади.

Юридик хизмати бўлими ташаббуси билан йўлга қўйилган бу тартиб ҳар бир шартнома ва унинг қандай бажарилаётганлиги тўғрисида тегишли оператив маълумот олишга имкон беради. Шартнома бандларини бажаришда томонлар йўл қўяётган камчиликларни аниқлаш мақсадида юридик хизмат бўлими активлари кварталда бир марта ҳар тарафлама текшириш ўтказишади. Текшириш натижаларидан эса шартномалашувчи томонлар раҳбарлари хабардор қилинади.

Юридик хизмат бўлимининг актив фаолияти ёрдамида сўнгги бир йилга яқин вақт мобайнида 280 га яқин билдирилган шикоятнинг ўринсиз эканлиги исботланди. Бунинг эвазига 360 минг сўм маблағ корхона фойдасига ҳал этилди.

Корхона маъмуриятининг буйруқ ва фармойишлари, ҳуқуқ характерида бўлган бошқа ҳужжатлари энг аввало юридик хизмат бўлимида атрофлича кўриб чиқилади. Социалистик қонунчилик ҳамда амалдаги қонун актларига мос деб топилгач, улар кучга киради. Бундан ташқари, бўлим активлари цех ва бўлимларда қонунчилигимизга қандай риоя қилинаётганлигини мунтазам кузатиб борадилар.

Завод касаба союз комитети йиғилишларида меҳнат низолари кўрилганда юридик хизмат бўлими ходимларининг иштирок этиши одат тусига кириб қолган. Заводда юридик хизматнинг намунали йўлга қўйилганлигини 1973 — 1975 йилларда бирор ишчи-хизматчининг ишдан бўшатилмаганлигидан ҳам яхши билса бўлади. Корхона цех ва бўлимлари коллективлари ўртасида ҳуқуқ билимлари пропагандасининг яхши йўлга қўйилишига ҳам катта эътибор беряпти. Хизматчи ва раҳбар ходимларнинг амалдаги қонунчиликка киритилган янгиликлар билан йўл-йўлакай танишиб боришлари ҳам яхши ташкил этилган.

Юристлар уларни қизиқтирган мавзулардаги лекция ва суҳбатлари билан мамнун этишяпти. Сўнгги вақтларда ўтказилган «Кексалик пенсияси», «Жамоат тартибини сақлашда гражданларнинг муқаддас бурчи», «Социалистик мулк дахлсизлигини сақлашда қонун» каби қатор темалардаги қизиқарли лекциялари, айниқса кўпчиликда чуқур таассурот қолдирди.

Заводдаги ўртоқлик судлари, халқ кўнгилли дружиначилари штаби, таянч пунктлари ҳам ишчи-хизматчилар ўртасида меҳнат интизомининг тобора яхшиланиб боришида муҳим роль ўйнаяпти. Меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ичкиликбозликка қарши курашувчи комиссия фаолияти ҳам намунали йўлга қўйилган. Жамоатчилик асосларида ишловчи бу ташкилотларга зарур ёрдам кўрсатиб боришни завод юридик хизмат бўлими ўзининг жонажон вазифаси деб билади.

Шунинг учун ҳам методик Советимиз завод юридик хизмати бўлими ва унинг активларининг меҳнаткашлар ўртасида ҳуқуқ билимларини кенг тарғиб қилишдаги ибратли ишлар тажрибасини шаҳримиздаги барча корхоналарда ўрганишни зарур деб топди.

А. МАМЕДОВ,
Тошкент шаҳар ижроия комитети юстиция бўлими бошлиғининг ўринбосари.

▲ УМРИ БОҚИЙ ДЎСТЛИК

Иваново талантлари Тошкентда

Иваново областидаги Фурмановск тўқимачилик фабрикаси маданият саройининг агитбригадаси коллективи Тошкентга меҳмон бўлиб келди. Дўстларимизнинг сафари Тошкент ва Иваново областлари касаба союзлари Советлари ўртасида тузилган шартномага биноан ташкил қилинди.

Мусобақадош область ҳаваскорлари Тошкентда 6 кун бўлдилар. Улар тўқимачилик комбинати, «Қизил тонг» бирлашмаси, бадиий буюмлар фабрикаси, «Малика» трикотаж фирмаси, трактор заводи, Чирчиқдаги электрохимпром бирлашмасида, Қуйи Чирчиқ районидаги Димитров номли колхозда ўз талантларини намойиш қилдилар. Бундан ташқари улар шаҳримиздаги йирик корхоналарнинг маданият саройларида ишлаб турган бадиий ҳаваскорлик коллективларининг ишлари билан танишдилар. Шунингдек, шаҳримизнинг диққатга сазовор жойлари билан танишдилар. Илгари шу областнинг Камвол шаҳридаги тўқимачилик комбинати ашула ва рақс ансамбли ҳам шаҳримиз меҳмони бўлган эди.

Уз навбатида тўқимачилар маданият саройи, электрохимкомбинат рақс коллективлари ҳам дўстлар диёрида бўлиб концертлар беришган эди.

ШАҲАР ВЕТЕРИНАРИЯ—САНИТАРИЯ СТАНЦИЯСИ

БАРЧА УЙ ҲАЙВОНЛАРИ, ИТЛАР ВА ПАРРАНДАЛАРНИНГ ЭГАЛАРИГА ШУНИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИКИ,

ССР ИТТИФОҚИ ВЕТЕРИНАРИЯ УСТАВИ ТАЛАБЛАРИГА БИНОАН ҲАР ЙИЛИ ЯНВАРДАН БОШЛАБ 1 ИЮЛГАЧА УЛАР УЗ УЙ ҲАЙВОНЛАРИ, ИТЛАРНИ ЮҚУМЛИ КАСАЛЛИКЛАРГА ҚАРШИ ВЕТЕРИНАРИЯ КУРИГИДАН УТКАЗИШЛАРИ, ПАРРАНДАЛАР УЧУН ЭСА ТЕРРИТОРИАЛ ВЕТЕРИНАРИЯ ШИФОХОНАЛАРИГА ЗАЯВКА БЕРИШЛАРИ ЛОЗИМ.

ҚУЙИДАГИ АДРЕСЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН:

ФРУНЗЕ районн — «Таштекстильмаш» кўчаси, 20-уй, телефон 53-61-33 (трамвайлар 14, 24, «Жамбул кучаси» бекати);

ОКТЯБРЬ РАЙОНИ — М. Уйғур кўчаси, 628-уй; телефон 46.84.85 (трамвай 8, «Чевар» бекати);

КУЙБИШЕВ районн — Луначарский шоссеси, 326-уй, телефон 66-14-30 (автобус 1, «Троицкий поворот» бекати);

ЛЕНИН районн — Ипподром кўчаси, 184-уй; телефон 91-65-36 (трамвай 5, «Қорасув» бекати);

КИРОВ РАЙОНИ — Обсерватория кўчаси, 27-уй; телефон 33.35.15 (трамвай 25, «Қозоғистон» кинотеатри бекати, автобуслар 19, 47, «Виктор Малясов кўчаси» бекати);

ЧИЛОНЗОР районн — «Чилонзор» массиви, 6-квартал, (собиқ «Россия» шаҳарчаси) телефон 77-44-58 (троллейбуслар 6, 11, 12, автобуслар 2, 32, 34, 68. «Тошкент Советининг 50 йиллиги» кинотеатри» бекати),

СОБИР РАҲИМОВ районн — Чиғатой кўчаси, 29-уй; телефон 44-34-53 (троллейбуслар 1, 2, 4, 6, 7, 11, 14, «Калинин майдони» бекати, автобуслар 40, 42, 59, 65, «Октябрь бозори» бекати);

СЕРГЕЛИ районн — «Спутник» поселкаси, Ц—3 квартали, телефон 53-87-34 (автобус 58, троллейбус 15);

ҲАМЗА районн — Заркент кўчаси, 20-уй, телефон 91-47-14 (трамвай 5, автобуслар 7, 12, 52, «Зелёная» кўчаси бекати).

ЯНГИ СОТИБ ОЛИНГАН УЙ ҲАЙВОНЛАРИНИ, ИТЛАР ВА ПАРРАНДАЛАРНИ 5 КУН МУДДАТ ИЧИДА ВЕТЕРИНАРИЯ ШИФОХОНАЛАРИДА РУЙХАТДАН УТКАЗИШ ЛОЗИМ.

Ветеринария шифохоналарига биринчи марта мурожаат қилинаётган бўлса ёнингизда шахсингиз ва яшаш жойингиз ҳақида гувоҳлик берувчи ҳужжатлар бўлиши шарт.

УЛГАН ҲАЙВОНЛАРНИНГ ЖАСАДЛАРИНИ ОЛИБ КЕТИШ ВА ТАШИШ ҲАМДА КЕРАКСИЗ ИТЛАР, МУШУКЛАРНИ ТОПШИРИШ УЧУН ҚУТУРГАН ҲАЙВОНЛАРГА ҚАРШИ КУРАШ ОТРЯДИГА — 77.44.58 ТЕЛЕФОН ОРҚАЛИ МУРОЖААТ ҚИЛИНГ.

ВЕТЕРИНАРИЯ КУРИГИДАН УТКАЗИШ БЕПУЛ

Ветеринария ҳужжатларисиз уй ҳайвонларини сўйиш, бозорларда чорвачилик маҳсулотлари билан савдо қилиш ман этилади.

УЙ ҲАЙВОНЛАРИНИ, ИТЛАР ВА ПАРРАНДАЛАРНИ РУЙХАТДАН ВА ТЕКШИРУВДАН УТКАЗИШДАН БУЙИН ТОВЛАГАН ШАХСЛАР ССР ИТТИФОҚИ ВЕТЕРИНАРИЯ УСТАВИ ТАЛАБЛАРИГА КУРА ЖАВОБГАРЛИККА ТОРТИЛАДИЛАР.

«БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ ЁШ ГВАРДИЯЧИСИ»

Чилонзор районидаги кутубхоналарнинг комсомол ходимларидан бир группаси тўққизинчи беш йилликда олиб борган самарали ишлари учун ана шундай муносиб номга муяссар бўлдилар. Улар партия ва ҳукуматимизнинг совет кишиларининг ҳаётини яхшилашга ҳамда жаҳонда тинчлик ишини мустаҳкамлашга қаратилган қарорларини омма ўртасида кенг пропаганда қилиш ишларини яхши йўлга қўйганлар.

ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Беш йилликнинг ёш гвардиячи»си деб аталган бронзали нишони куни-кеча Фурқат номли кутубхонанинг методика-библиография бўлими мудири Л. Никашкина ва 2-кутубхона ходими Н. Соседовага тантанали вазиятда топширилди. Район кутубхоналарининг 7 ходими ана шундай шарафли мукофотни олди.

Мукофотланганлар Ленин комсомолининг КПСС XXV съездига йўлланадиган рапортига имзо чекиш ҳуқуқини олганлар.

Шаҳримиздаги 235-мактаб ўқувчилари ўқитувчи О. Раҳимқориева раҳбарлигида Узбекистондаги қушлар оламини ўрганишмоқда.

СУРАТДА: навбатдаги машғулот пайтида.
Р. Альбеков фотоси.

Пионерларнинг ишлари

Агар Тошкентдаги 99-мактабнинг Бонс Эргашев номли пионер дружинасининг қилган яхши ишларини бирма-бир санайдиган бўлсак, ҳар икки қўлимиздаги бармоқлар ҳам озлик қилади. Уқувчиларнинг КПСС XXV съездига тайёрлаган альбоми ҳам ана шу ишлар тўғрисида ҳикоя қилади. Пионерлар 20 тонна темир-терсак тўплашди, бу бир. Вьетнамдаги дўстлари учун посилка жўнатишди. Бу икки, уларни оталиққа олган лак-буёқ заводи ишчилари билан учрашув ўтказишди, бу уч... Альбомга «Биз партия билан Ленин ишига содиқмиз» ва «Коммунистлардан ибрат оламиз» деган мавзулардаги суҳбатлар тўғрисидаги, уруш ветеранларига оталиқ қилинганлиги ҳақидаги, болалар боғчалари учун ўйинчоқ ясаб берилганлиги тўғрисидаги, ишлаб чиқариш пешқадамларига концерт қўйиб берилганлиги ҳақидаги, бошқа кўпгина ташаббусларни бошлаганликлари тўғрисидаги ёзувлар ҳам киритилган.

Меҳнаткаш аёллар ҳақида ғамхўрлик

Тошкентга республика қарамоғидаги 25 та корхона ва ташкилот хотин-қизларнинг меҳнат, турмуш ва дам олиш шароитлари Бутуниттифоқ жамоат кўриги натижаларига биноан ВЦСПС дипломларини олишга сазовор бўлганликлари тўғрисида хабар келди. «Главташкентстрой»га қарашли 8-темир-бетон буюмлар заводи ҳам яхши натижаларга эришганлиги учун диплом олишга сазовор бўлди. Асосан хотин-қизлар меҳнат қиладиган бетон қориштириш цехида иш жараёнларининг ҳаммаси механизациялаштирилган, эскириб қолган ускуналарнинг ўрнига янгилари ўрнатилган, каркаслар эса ярим автоматларда пайванд қилинади. Кўрик мобайнида завод ошхонаси кенгайтирилди. Ярим фабрикатларни сотиш йўлга қўйилди.

ВЦСПСнинг дипломини олишга сазовор бўлганлар қаторида Бухоро зардўзлик, Шаҳрихон шойи тўқиш, Сергели тикувчилик фабрикалари ва бошқа корхоналар бор.

(УзТАГ).

▲ ҲАР ТЎҒРИДА

«ҚЎЛБОЛА» ЕЛИМ

Украина ССР Фанлар академиясининг юқори молекуляр бирикмалар кимёси институтида кашф қилинган елимга ҳеч нарса қўрқинчли эмас. Бу елим ёрдамида металл ва бошқа материалларни сиртига ҳеч қандай ишлов бермасдан пайвандлаш мумкин.

Елимга бензин, ёғ, сув каби суюқликлар таъсир қилаолмайди! 40 даража совуқдан 80 даража иссиққача бўлган ҳар хил температура шароитларида бу елимдан фойдаланиш мумкин.

ҲАР ТАРАФЛАМА ҚУЛАЙ

Ҳозирги вақтда шундай босмахона бўёқлари ва елимлари ишлаб чиқариляптики, улар ультрабинафша нурлари таъсирида секунднинг мингдан бир улушига тенг вақтда қурийди.

Фотополимеризацияланадиган бу моддаларнинг таркибида эритувчиси йўқ ва у ҳеч қандай ҳидга эга эмас. Ана шундай хусусияти туфайли бундай елим ва бўёқлар озик-овқат маҳсулотларини ўраш учун фойдаланиладиган пакетлар ишлаб чиқаришда жуда қўл келади.

●ҲОДИСА

Шошиб қолишмади

Телефон орқали берилган ташвишли сигналдан Б. Назаров раҳбарлигидаги кўнгилли ўт ўчирувчилар шошиб қолишмади. Улар зудлик билан ҳодиса юз берган жой— Чилонзор районидаги Зуҳра кўчасининг 38-уйига етиб келишганда болохона кучли тутун ва аланга ичида эди.

Тезлик билан бартараф этилмаса, ёнғин болохонанинг ёнидаги қўшни уйларга ҳам тарқалиш хавфи бор эди. Буни яхши тушунган катта сержант Х. Тожиев бошлиқ бир гуруҳ ўт ўчирувчилар ёнғиннинг бошқа хонадонларга ўтиш йўлини тўсишга киришишди. Сержант А. Аҳроров етакчилигидаги ўт ўчирувчилар эса ёнғинни ўчиришга. В. Жуков раҳбарлигидаги кишилар эса ёнаётган болохона тагида жойлашган гараждаги енгил автомашина ҳамда уй-рўзғор жиҳозларини хавфсиз жойга олиб ўтиш юмушини бажаришга киришдилар.

Чамаси ярим соатлик шиддатли олишувдан кейин ёнғин таслим бўлди. Ёнғин чиққан хонадонда истиқомат қилувчилар, қўни-қўшнилар кўрсатган жасоратлари учун кўнгилли ўт ўчирувчиларга самимий миннатдорчилик билдиришди.

М. МИРТОЛИПОВ,
хизматчи.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

29 ФЕВРАЛЬ — ЯКШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 10.00 Янгиликлар. 10.10 «Зарядкага сафланинг!» 10.30 «Будильник» 11.00 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан». 12.00 Болалар учун телевизион бадиий фильм. 13.05 Поэзия. «Партия — ишимизнинг мангулигидир». 13.30 «Қишлоқ янгиликлари». 14.30 «Музикали киоск». 15.00 Телевизион ҳужжатли фильм. 15.15 «Қўшиқ, романс, вальс». Концерт. 15.40 «Китоб дўкони». 16.10 «Цирк майдонида». 17.00 Хоккей бўйича СССР чемпионати. МАСК — «ТОРПЕДО». В. И. Ленин номли Марказий стадион Спорт саройидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — Янгиликлар. 19.15 Мультфильмлар программаси. 19.45 «КПСС XXV съездининг чет эллик меҳмонлари». 20.15 Санъат усталарининг концерти. 21.00 «Киносаёҳатчилар клуби». 22.00 «Вақт» информацион программаси. 22.45 М. Исаковскийнинг ижодий кечаси. Союзлар уйининг Колонна залидан олиб кўрсатилади. 00.05 Янгиликлар.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. 10.05 Кўрсатувлар программаси. 10.10 Янгиликлар. **Узбек тилида:** 10.20 «Шоирлар — болаларга». 11.00 «Педиатр суҳбати». 11.15 «Азимут» ўлкашунослик клуби. 11.45 «Янги таржималар». Адабий кўрсатув. 12.05 Еш ижрочилар концерти. 12.45 «Зимородок». Бадиий фильм. 14.00 Мактаб ўқувчилари учун «Светофор». 15.00 «Қамбарнинг сеҳрли сози». Телевизион фильм-концерт 15.55 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Немис тили 16.25 Реклама. 18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Янгра, барабан». **Рус тилида:** 18.30 «Ахборот» информацион программаси. 18.45 «Оқ ел ҳақида қисса». Телевизион бадиий фильм. **Узбек тилида:** 19.50 КПСС XXV съезди делегатлари ҳикоя қиладилар. 20.00 «Қўшиқчи шоирлар». Туроб Тула. 21.00 «Ахборот» информацион программаси. 21.20 Телевизион миниатюралар театри. 22.00 Уқитувчилар учун консультация (рус.). 22.30 «Дала ишлари кундалиги». 22.45 «Кўчатлар». Бадиий фильм. 00.05 Кўрсатувлар программаси.

Учинчи программа. Фрунзе кўрсатади. 16.30 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 16.35 Экран — болаларга. 17.00 Баскетбол бўйича СССР биринчилиги. 1-лига. Эркаклар «Политехник» (Фрунзе) — «Университет» (Тошкент). 18.30 Халқаро конкурс лауреати пианиночи Елена Лионская бизнинг меҳмонимиз. 19.20 «Совет Қирғизистони». Киножурнал. 19.30 Реклама ва эълонлар. 19.45 Москва «КПСС XXV съездининг чет эллик меҳмонлари». **Қирғиз тилида:** 20.15 «Киносаёҳатчилар клуби» 21.25 СССР халқларининг қўшиқ ва рақслари. 22.00 Москва. «Вақт» информацион программаси. 22.45 Курсатувлар программаси. 22.50 «Инқилоб чавандозлари». Бадиий фильм. 00.35 Фрунзе кўрсатувларининг охири.

Узбекистон ССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номидаги Тил ва адабиёт институти коллективи институт илмий ходими, филология фанлари кандидати Т. Ғафуржоновага отаси

Ибодулла СОДИҚЖОНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 бет.
28 ФЕВРАЛЬ, 1976 й

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, «ПРАВДА ВОСТОКА» КУЧАСИ, 26-УЙ.

Р — 02239. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри «Правда Востока» кўчаси, 26. ИНДЕКС 64579. Нашр В—3026.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор — 33.02.49 ва 33.02.58 гача Эълонлар бўлими — 33.81.42